

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 13, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 13, 1996

Nr. 136

A. Sakalas: V. Landsbergio fondas turėjo būti pavadintas kitu vardu

Vilnius, liepos 9 d. (AGEP) – Seimo pirmininko pavaduotojas, Lietuvos Socialdemokratų partijos vadovas Aloyzas Sakalas mano, kad buvo padaryta klaida, Lietuvai skirtą Norvegijos taikos premiją iregistruojant Vytauto Landsbergio fondo vardu. „Kai buvo uždėta tokia kepurė, susidaro įspūdis, kad fondas tampa privatiu. Šiandien iš esmės jis yra privatus, nors naudojamas pagal nuostatus ir niekas neabejoja, kad jis naudojamas labdarai“, sakė Aloyzas Sakalas antradienį spaudos konferencijoje.

Praėjusią savaitę Seimas sudarė laikinąją komisiją, tiriančią dienraštyje „Diena“ paskelbtą informaciją, kuri kelia abejonių dėl Norvegijos taikos premijos panaudojimo ir fondo pavadinimo V. Landsbergio vardu.

Pats Vytautas Landsbergis, dabartinis Seimo opozicijos vadas, buvęs Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, per kurį Lietuvai buvo perduota Norvegijos taikos premija, laiko tokį Seimo nutarimą rinkimine kampanija, „kuri bus vedama visais galimais būdais“.

Spaudos konferencijoje pirmadienį V. Landsbergis sakė pa-

rengęs pareiškimą būsimajai Žurnalistų etikos komisijai, kuriai prašoma įvertinti straipsnį, paskelbusio dienraščio „Diena“ moralinę atsakomybę.

V. Landsbergis priminė, kad pagrindinis fondo kapitalas nenaudojamas ir paliktas Norvegijoje. Iš fondo metinių palūkanų bei kitų papildomų gaunamų aukų 75% skiriama vaikams su negale remti, o 25% – jauniems menininkams. „Iš tos premijos nesu pasinaudojęs nė vienu centu“, pažymėjo opozicijos vadas.

A. Sakalas taip pat pabrėžė neabejojimą, kad fondo veikla vykdoma pagal nuostatus, kuriems pritarė ir Aukščiausiosios Tarybos prezidentas. Jo nariu buvo ir Aloyzas Sakalas. Tačiau jis pabrėžė, kad pritarimas nėra juridinis dokumentas, o tiesiog buvo pritarta tokio fondo veiklai.

„Jei griežtai kalbėtume, mano nuomone, kadangi tas fondas buvo skirtas Lietuvai, jis turėjo būti pavadintas ir iregistruotas kaip Lietuvos arba Norvegijos arba Paramos Lietuvai fondas, ar panašiu vardu“, sakė A. Sakalas.

Prasidėjo JAV ir Baltijos karinės pratybos

Vilnius, liepos 11 d. (Elta) – Baltijos šalių ir JAV vėliavų pakėlimo ceremonija Latvijos Adazi poligono aikštėje ketvirtadienį oficialiai atidarytos pratybos „Baltic Challenge-96“. Šiame regione tai bene pirmieji tokio masto manevrai, kuriuose dalyvauja maždaug 700 Baltijos šalių ir JAV karių.

Planuojama, kad tokios pratybos taps tradicinėmis ir kasmet bus rengiamos vienoje iš trijų Baltijos šalių.

NATO medaliai – Lietuvos kariams

Vilnius, liepos 5 d. (Elta) – NATO vadovaujama taikos įvedimo misija Bosnijoje baigiantys du Lietuvos taikos palaikytojai – leitenantas Antanas Kavaliauskas ir puskarininkis Vitalijus Kuznecovas – apdovanoti NATO medaliais.

Po kelių dienų jie grįž į Lietuvą ir prisijungs prie Baltijos taikos palaikymo bataliono (BALTBAT) lietuvių kuopos, kuri liepos 20 d. išvyks į Daniją rengtis taikos įvedimo misijai. Kaip žinoma, jau spalio mėnesį ši kuopa drauge su Danijos taikos palaikytojų batalionu išvyks tęsti misijos į buvusią Jugoslaviją.

NATO medaliai už tarnybą

Lietuvos krepšiniui – milijoną litų

Vilnius, liepos 11 d. (AGEP) – Populiarus LNK (Laisvas Nepriklausomas kanalas) televizijos laidų vedėjas A. Valinskas bei visuomenės informavimo priemonės pradžioje akcija „Sunkime krepšiniui milijoną“. Iki olimpiados pabaigos tikimasi surinkti milijoną litų aukų ir pinigų skirti Lietuvos krepšiniui. Po Europos čempionato tuometinis premjeras A. Šleževičius buvo pažadėjęs krepšiniui skirti milijoną litų, tačiau pažado neįvykdė.

Pagerbtos žydų genocido aukos

Vilnius, liepos 11 d. (Elta) – Trečiadienį, Telšių rajono Raičių miestelyje pagerbtas 7,500 žydų genocido aukų atminimas. Čia dviejose vietose nacių okupacijos metais buvo nužudyti ir didžiulės duobės palaidoti vyrai ir moterys, seneliai ir kūdikiai. Vienoje masinio naikinimo vietą palaidota 500 moterų ir merginų – jas budeliai buvo atkūrę nuo vyrų, savo aukas prievartavo.

Lietuvos Seimas, birželio 20 d. antrą kartą balsavo dėl Konstitucijos 47-ojo straipsnio, nutarė, kad ne žemės ūkio paskirties žemė Lietuvoje galės būti ir užsienio piliečiai bei firmos. Prieš vardinį balsavimą Seime nuomonėmis pasiskaidė (iš k.) krikščionis demokratas Medardas Čobotas, LDDP nariai Justinas Karosas ir Gediminas Kirkilas, ir tautininkas Motiejus Treinys. Už Konstitucijos keitimą pasisakė 114 Seimo narių, prieš – 14, du susilaikė. Prieš pasisakančiųjų tarpe buvo ir dešiniųjų, kurie Konstitucijos pakeitimą laiko pavojingu, kol visa žemė dar nėra grąžinta teisėtiems jos savininkams. Tačiau dauguma aukštųjų pastatė Lietuvos narys Europos Sąjungoje klausimą ir jo dėlei keitė Konstituciją. Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte“

Seimo komisija paneigė R. Ozolo kaltinimus dėl LDDP finansinės veiklos

Vilnius, liepos 10 d. (AGEP) – Seimo ekonominių nusikaltimų komisija nutarė nutraukti Seimo nario, Centro Sąjungos pirmininko kaltinimų ekspremjerui Adolfui Šleževičiui bei keliems LDDP vadovams tyrimą. Gegužės pradžioje R. Ozolas pateikė pareiškimą ir medžiagą Generalinei prokuratūrai apie A. Šleževičiaus „ir su juo susijusių grupuotės nelegalią finansinę veiklą“.

Seimo Ekonominių nusikaltimų komisija, apibendrinusi surinktus dokumentus iš Hermio banko, Vilniaus miesto valdybos Registro skyriaus, Ekonomikos ministerijos, Valsybės saugumo departamento, Vidaus reikalų ministerijos Ekonominių nusikaltimų tyrimo valdybos, Pasienio policijos, Londono policijos, nustatė, kad

R. Ozolo teiginiai nepasitvirtino.

Seimo komisijos pirmininkas, LDDP narys Vytautas Juškus trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad komisija nerado R. Ozolo pareiškime minėtų A. Šleževičiaus turėtų ir laikytų indėlių ir sąskaitų litais bei užsienio valiuta 1993-1996 metais Hermio banke. Seimo narys teigė, kad A. Šleževičius ir JAV Express banką Niujorke pervedė 130,000 JAV dolerių ir kad Hermio banke laiko nedeklaruotus 40,000 JAV dolerių.

Komisija taip pat nerado patvirtinimo, kad iš Hermio ir Express banko Paryžiuje filialų 1994 m. pervedė pinigų LDDP frakcijos pirmininkas Gediminas Kirkilas ir jo pavaduotojas Justinas Karosas. Pasak V. Juškaus, iš minėtųjų politikų ir jų

artimųjų, tik G. Kirkilo žmona Hermio banke turėjo nedidelį indėlį.

Komisija paneigė ir kitus R. Ozolo teiginius, apie neva G. Kirkilo padėtus 2 milijonus dolerių į Londono Midland banko sąskaitą. Daugeliu atveju R. Ozolo minėtos sąskaitos buvo Hermio korespondentinės sąskaitos užsienio bankuose. Tačiau neatitiko nei Seimo nario nurodytos pinigų sumos, nei jų pervedimo tikslai.

V. Juškus sakė, kad nepaisant tokio nuoseklaus patikrinimo – buvo patikrinti net antspaudai G. Kirkilo diplomatinėje ir Lietuvos piliečių pase, ar jis šiemet žiemą nesilankė Londone – Seimo narys R. Ozolas vėl tvirtina, kad per Hermio banką „plaukama“ LDDP pinigai.

Todėl komisija nutarė laikinai tyrimo grupę atlikti naujų R. Ozolo pateiktų dokumentų tyrimą. Šis tyrimas turės būti atliktas iki rugpjūčio 15-osios.

A. Brazauskas vyks į Atlantą

Vilnius, liepos 10 d. (AGEP) – Lietuvos Tautinio Olimpino Komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas pakvietė Lietuvos prezidentą pavyšėti vasaros olimpinės žaidynės Atlantoje. A. Brazauskas vyks į Atlantą liepos 18-22 dienomis. Labiausiai jis norėtų pamatyti Lietuvos ir Kroatijos krepšinio rungtynes. A. Brazauskas didžiausias pomėgis – buriavimas.

Liepos 19 d. Atlanto olimpinė kaimelyje bus iškilta Lietuvos vėliava. Lietuvos delegacijoje 100 narių: 61 sportininkas ir 39 treneriai bei olimpinės misijos nariai. Per žaidynių atidarymą Lietuvos vėliavą neš plaukikas Raimundas Mažuolis. Dviratininkai, krepšininkai, lengvaatlečiai ir plaukikai turi daugiausiai galimybių tapti žaidynių laureatais.

Oras Lietuvoje

Vilnius, liepos 11 d. (AGEP) – Vasara vis dar neateina į Lietuvą. Oras permainingas, dažnai palyja. Oras sušyla tik iki 20 laipsnių Celsijaus (68 F). Nėla bė geras oras atostogoms. Pajūrio kurortai apsnūdę, poilsio namuose daug laisvų vietų.

– Vokietijos parlamento aukštesnieji rūmai – Bundesrat liepos 10 d. ratifikavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos asocijuotos narystės Europos Sąjungoje sutartį. Žemesnieji rūmai tai padarė jau birželio 14-ąją.

Jelcino išrinkimo viltys Rusijoje dar nepasiteisino

Vilnius, liepos 12 d. (AGEP) – Lietuvos prezidento užsienio politikos patarėjas Jostas Paleckis penktadienį spaudos konferencijoje pareiškė, jog patarėjusi padėtis Čečėnijoje rodo, kad dar anaiptol nepasiteisino viltys, sielos su Boris Jelcino perrinkimu Rusijos prezidentu. Komentuodamas pastarųjų dienų pranešimus apie atsinaujinusius mušius Čečėnijoje, kurių metu žuvo jau šimtai žmonių, daugiausia – civilių gyventojų, prezidento patarėjas neatmetė galimybes, kad su įvykiais Čečėnijoje siegtini ir pastarosiomis dienomis įvykę teroristiniai veiksmai. Ketvirtadienį Maskvoje per sprogimą troleibuse sužeisti

penki žmonės, o per panašų sprogimą penktadienį žuvo vienas ir buvo sužeisti 14 žmonių.

Seimo užsienio reikalų komiteto vicepirmininkas ir Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje vadovas Algirdas Gričius toje pačioje spaudos konferencijoje sakė, kad teroristiniai išpuoliai gali būti ir savotiškas Rusijos Saugumo tarybos sekretoriaus Aleksandr Lebed veiklumo patikrinimas.

Seimo narys priminė, kad A. Lebed, užėmęs aukštą postą Rusijoje, žadėjo griežtai kovoti su nusikalstamumu ir pažaboti jį.

Lietuvoje keliamas mirties bausmės panaikinimo klausimas

Vilnius, liepos 11 d. (AGEP) – Seimo krikščionių demokratų frakcijos narys Algirdas Patackas pareiškė remiantis prezidento Algirdo Brazauskos iniciatyvą panaikinti mirties bausmę Lietuvoje. Savo poziciją Seimo narys grindžia pasaulėžiūriniais motyvais.

Savo pareiškime, išplatintame ketvirtadienį, A. Patackas pakvietė ir kitus Seimo narius – partinius ir nepartinius – pasakyti savo nuomonę šiuo itin jautriu žmoniškumo klausimu. Jis netiki, kad politinės partijos, su kuriomis norėtų pasikonsultuoti valstybės vadovas, norės sustabdyti mirties bausmės taikymą. „Partijos, kaip žinoma, artėjant rinkimams vargu ar ryšis pritarti šiai iniciatyvai“, mano A. Patackas.

Prezidentas liepos 15 d. susitiks su Seimo atstovaujamų partijų vadovais. Šiame susitikime numatoma, be kita ko, kalbėti ir apie galimą mirties bausmės panaikinimą. Ketvirtadienį „Respublikos“

dienraštyje yra paskelbtos kelių Seimo frakcijų vadovų nuomonės šiuo klausimu. Dauguma partijų vadų yra už mirties bausmės panaikinimą. Tačiau tame pačiame „Respublikos“ numeryje skelbiami bendros Lietuvos ir Didžiosios Britanijos kompanijos „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos rezultatai. Jie rodo, kad 75% Lietuvos gyventojų yra už mirties bausmės taikymą, 15% – prieš tai, o 10% apklaustųjų neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Teisingumo ministerija yra parengusi įstatymo projektą, kuriame nurodyta, kad mirties bausmė Lietuvoje nesikiama iki naujojo Baudžiamojo Kodekso išgaliojimo. Naujajame Baudžiamojo Kodekso projekte visiškai nenumatoma mirties bausmės taikymas.

Atsisakyti mirties bausmės reikalauja daugelis tarptautinių organizacijų, tarp jų – Europos Sąjunga. Lietuva siekia narystės šioje organizacijoje.

Socialdemokratai rinkimuose dalyvaus savarankiškai

Vilnius, liepos 9 d. (AGEP) – Artėjančiuose Seimo rinkimuose Socialdemokratų partija dalyvaus savarankiškai, sudariusi bendrą sąrašą su Lietuvos Profesinių Sąjungų Susivienijimu, pareiškė partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas antradienį spaudos konferencijoje. Praėjusią savaitę Klaipėdoje vykusioje partijos prezidento posėdyje, atsakydami į LDDP siūlymą sudaryti rinkiminį kairiųjų bloką, socialdemokratai pareiškė, kad nei prieš rinkimus, nei po jų, jokios koalicijos tarp socialdemokratų ir LDDP nėra įmanomos.

Praėjusią savaitę LDDP pasiūlė kairiųjų bloką jungtis Valstiečių partijai. Socialdemokratų partijai bei profsąjungoms, suabejojusi šią organizaciją galimybiomis savarankiškai surinkti 5% balsų, kurių reikia vietai Seime laimėti.

Socialdemokratų partija pareiškė, kad LDDP yra „konservatyvi dešinioji, turtingųjų interesus atstovaujanti partija, kurios vykdoma politika yra priešinga socialdemokratinėms idėjoms ir Socialistų Internacionalo priimtoms nuostatomis“. Pareiškime teigiama, kad LDDP elgiasi nekorektiškai ir

netaktiškai socialdemokratų atžvilgiu. „Visus ketverius metus atstovavusi nomenklatūriniais klaniniais turtingųjų interesams, prieš rinkimus LDDP vėl savinasi socialdemokratų vardu ir idėjas“, pažymi socialdemokratų partijos prezidentas, įsitikinęs, kad tokiu būdu valdančioji partija mėgina įveikti rinkimų barjerą.

KALENDORIUS

Liepos 13 d.: Šv. Henrikas, iš-pažinėjas (972-1024); Eugenijus, Austina. Ginius. 1377 m. mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas. 1922 m. Ambasadorių konferencija Paryžiuje pripažino Lietuvą de jure.

Liepos 14 d.: Penkioliktas eilinis sekmadienis; Kateri, Kamilas, Vidutis, Gerdvilas. Prancūzijoje švenčiama Bastilijos diena.

Liepos 15 d.: Šv. Bonaventūras, vyskupas. Bažnyčios mokytojas (1221-1274); Donaldas, Žvingilė, Gerimantas, Girkantas. 1410 m. įvyko Žalgirio mūšis. 1909 m. gimė tautosakininkas Jonas Balys.

Liepos 16 d.: Marija, Leonora, Vitalijus, Dundutis.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

IDĖJINIŲ ERELIŲ ATEITIS GARANTUOTA

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Sociologijos mokslas nurodo, kad organizacijos, kaip ir pavieniai asmenys, savo gyvenime pereina keletą vystymosi ir brendimo stadijų. Pirmoje stadijoje – kūdikystėje – bet kokia organizacija yra gaivalinga, kūrybinga, išradinė. Ji yra atvira sistema. Organizacijos pasiekimas siejamas su lankstumu, augimu, materialinių gėrybių plėtra, išorinių pripažinimų. Su nauju sąjūdžiu ir iš jo išsivystusia organizacija reikia skaitytis, nes ji yra pajėgi ir įtakinga. Pavyzdžių istorijoje apstu, pradedant nuo katalikų bažnyčios, komunizmo, darbininkų unių ir baigiant gamtos apsaugos bei sveiko gyvenimo sąjūdžiais.

Antroji organizacinio brendimo stadija pasižymi tolimu narių užsigažavimu, aiškiu misijos pajautimu, artimu, tiesiog šeimyniniu bendravimu, tampa susijungimo tinklu. Pabrėžiamas solidarumas, asmenybių ugdymas, moralinės vertybės ir atsakomybė. Laiko slinktyje organizacijos pasiekia trečiąjį brendimo tarpinį ar pakopą. Tai formalizmo ir kontrolės stadija, pasižymi konservatizmu, organizacine procedūra, preciziškumu, taisyklėmis, konspektais, statutais, konstitucijomis ir kitu reikalingu ir nereikalingu popierizmu ir formalizmu. Tai stadija, kurios pradžioje nepažįstama vizija yra prijauninama, pabalojama, ir, dažnai, organizacijos rūmų kieme prie stulpo prišiama.

Persitvarkymo sąjūdis Lietuvoje grūmėsi su pagunda tapti politine organizacija. Ross Perot pradėtas sąjūdis Amerikoje jau yra organizacinio vystymosi etape. Bendrai paėmus, „sąjūdžio“ sąvoka yra daugiau idealistinė, daugiau patraukli negu „organizacija“ sąvoka, implikuojanti struktūrą bei hierarchiją. Kaip ten bebūtų, organizacija yra viena iš visuomenės institucijų, be kurių sunku įsivaizduoti ir patį visuomenę. Turbūt visos organizacijos išsivystė iš vieniokių ar kitokių sąjūdžių, nors ne visi sąjūdžiai tampa organizacijomis. Į sąjūdžius stoja kovotojai, degantys meile ir neapykanta. Jiems vadovauja uždegantys vadai, kaip pvz., Ghandi, vysk. Motiejus Valančius, Martin Luther King, Motinėle Teresė, Pranas Dovydasas ir kiti. Trumpai sakant, visų pirma reikia aiškos vizijos, uždegančių vadų, sektinų pavyzdžių. Su laiku ir iš sąjūdžių išsivystusias organizacijas būriasi platesnė, didesnė masė, kuriai jau rūpi titulai, prestižas, pozicijos, privilegijos, kartais ir „gardaus valgio šaukštas“. Bet kokia organizacija yra tarsi vežimas ar laivas, kuriuo važiuojama ar plaukiama, tačiau nei vienas, nei kitas nenustato krypties ir kelionės tikslo.

Atrodytų, kad sąjūdžiai turėtų tokiais kuo ilgiau išsilaikyti, kad nesumulkių ir organizacijos su savo struktūromis bei kitu buitiniu bagazu. Visa beda, kad ankščiau ar vėliau, sąjūdžiai turi tapti organizacijomis, kad išlaikytų savo tęstinumą bei tapatybę. Kažkas yra pasakęs, kad niekas neįmano be žmonių, bet, tuo patiu, niekas neišlieka be institucijų. Sąjūdžiai tai tie žmonės, o organizacijos – tai tos institucijos.

Ateitininkija prasidėjo kaip sąjūdis, su prasminga misija, su laiku subūręs pulkus pasekėjų. Turint minias pasekėjų, norint nenorint, kilo reikalas organizacijai, kaip organizacijai, kaip organizacijai.

Ateitininkija prasidėjo kaip sąjūdis, su prasminga misija, su laiku subūręs pulkus pasekėjų. Turint minias pasekėjų, norint nenorint, kilo reikalas organizacijai, kaip organizacijai, kaip organizacijai.

Ateitininkija prasidėjo kaip sąjūdis, su prasminga misija, su laiku subūręs pulkus pasekėjų. Turint minias pasekėjų, norint nenorint, kilo reikalas organizacijai, kaip organizacijai, kaip organizacijai.

Viskas vystosi pagal organizacijoms pramatytus brendimo, klestėjimo ir senimo principus. Tačiau ne kiekviena organizacija turi susėti ir mirti. Ketvirtoje organizacinio brendimo stadijoje ji gali ir turi atsinaujinti, persigrupuoti. Tokiam atsinaujinimui dažnai reikia reikalinga organizacinė decentralizacija, išlaikant pusiausvyrą tarp darnumo ir „išsiliėjimo į lankas“. Gal ir kiek kitoje formoje turi būti vėl skatinamas atvirumas laiko dvasiai, lankumas, kūrybingumas, dvasinis intymumas. Tai matėme Katalikų bažnyčioje po Antrojo Vatikano suvažiavimo. Gorbaciovas komunistų partijai irgi bandė naują gyvastį įkvėpti, nors tos organizacijos kūnas jau buvo mirties patale. Prisiminkime, kad ateitininkų sąjūdis bei iš jo kilusi organizacija yra maždaug tokio pat amžiaus, kaip ir komunistų partija. Pastarosios net ir ekonominė transfuzija iš Vakarų nebeįgelbėjo. Tuo tarpu ateitininkų organizacijai naujos jėgos, uždegimas telkiasi anojė Atlanto

Draugiškos svarstybos moksleivių ateitininkų 1995 m. žiemos kursuose, Toronte.

Nuotr. Lino Daukšos

VISI DRAUGŲ SU DIEVU...

puseje. Tai dvasinė transfuzija ir pačiu laiku.

Lietuvos ateitininkai, išėję iš savo veiklos katakombų, panor organizuotis pagal savo poreikius. Pradžioje, samoningai ar nesamoningai, buvo ignoruota Ateitininkų federacijos organizacinė struktūra, jos konstitucija, per eilę metų išlaikyta ir keista organizuotų ateitininkų. Vietoj paklūsos esamai konstitucijai ir su laiku ją pakeitus, Lietuvos ateitininkai įsteigė savo Ateitininkų federaciją ir išsirikto savo pirminką, kuris, išsivijęs „Ateityje“ jau buvo Federacijos vadu vadinamas. Vienu laiku, prieš gal jau šešetą metų, atrodė, kad ateitininkija rieda į dvilypės organizacijos struktūrą – Lietuvos ir išsivijęs ateitininkus. Su dideliu džiaugsmu buvo su tikta žinia, kad Ateitininkų federacijos kongresas įvyks Lietuvoje ir yra skiriamas višioms ateitininkams. Taip ir įvyko 1994 metais. Jau turime vieną Federacijos tarybą. Planuojama Nepaprastoji ateitininkų konferencija Kaune š.m. rugpjūčio 9-11 dienomis toliau derins visų ateitininkų poreikius. Jos metu abi Atlanto pusės toliau suartės ne tik idėjinėje, bet ir organizacinėje plotmėje. Prieš kuri laiką kai kurių teigimas, kad tarp išsivijęs ir Lietuvos ateitininkų esą per didelį skirtumą, kad tilptume po viena organizacine vėliava, praranda bet kokį svarbą. Tačiau reikia ir reikės geros valios ir savo užimamų pareigų nepervertinimo, kad galutinai susijungimas būtų sėkmingas ir prasmingas.

Esame vienos šeimos vaikai, nors skirtingose sąlygose auge. Lietuvos ateitininkams katalikiškumas yra svarbiausias principas. Čia noriu trumpai paminėti iš laiško, atspausdinto Katalikų pasaulyje (1989 m. spalio mėn. 17-18 numerį). Laiškas rašytas Kristinos Svetkauskaitės, aprašančios Nidos ateitininkų stovyklą. „Vieną iš pirmųjų stovyklos dienų mes bandėme išsiaiškinti: kas yra tikėjimas. Balsiai mąstėme, diskutavome, kol pagaliau Kęstutis, baigęs berods trečiąjį Kunigų seminarijos kursą, prisipažino: aš nežinau. Jis teisus. Tikėjimo negalima nusakyti, kaip ir gyvenimo. Viena aišku – tai ne viršūnė, kurią pasiekęs mėgautumeis pergalės vaisiais, bet nuolatinio alkio, kova, ilgesys. Aš Tau jau sakiau, kad tarp mūsų ateitininkai buvo vos keli. Mes ne skaitėme Ateitininkų vadovo, dauguma nemokėjo net himnų, bet atradome vieną: svarbiausia širdimi perskaityti Didįjį Meilės įsakymą. Ir mes bandėme. Tada, kai nuvažiavę į Klaipėdos ligoninės onkologinį skyrį išdalino meilės miltelius savo paveikslukus, kai, netikėtai vakare susirgus Sniegutei, klaupeš ir kalbėjome Marijos

Kovo 16 d. buvo neeilinis šeštadienis, nes mūsų kuopa išvyko dviejų dienų rekolekcijoms į Clevelando priemiestį, Parma. Kun. Antanas Saulaitis sutiko šias dvi dienas praleisti su mumis. Drauge su mumis buvo ir mūsų globėjai, dr. Marius Linauskas ir Vida Švarcienė. Dviejų dienų susikaupimą pradėjome maldą. Kiekvienas turėjome parašyti ko mes iš tų dviejų dienų tikimės ir už ką meldsimės. Didelė staigmena buvo paketas iš seselės Ignės. Ji vis mūsų kuopos neužmiršta ir šį kartą atsuntė mums avinėlių. Avinėlis buvo mūsų rekolekcijų simbolis.

litaniją... Ir tada, kai keturiems mūsų broliams išėjus į kopas pasnikauti, pėšėme jiems vandens. Pūtė žvabų vėjas, lijo. Klampojome, nežinodami kelio ir nunešėme ligi pusės išlaistą indą vandens, kitą pusę pripildę gerumo, kuriuo norėjome juos palaikyti“. Savo laisvą baigia žodžiais: „Todel šiandien mūsų tautoje didelė šventė – iğijome dar vieną žibūrį, kuris rodytų tikrosios Išminties ir Laimės kelią. O ką darysime mes – jaunieji ereliai? Auginkime sparnus!“

Tuo tarpu išsivijęs ateitininkams svarbiausiu principu tapo tautiškumas, nors oficialiuose dokumentuose pirmoje vietoje tebeminamas katalikiškumas. Mes staciai garbiname lietuvišką žodį, lietuvišką šeimą, lietuvišką dainą ir šoki. Išsivijęs ateitininkams jauniui Dainava tapo tarsi Mecca, kurią reikia stengtis kuo dažniau aplankyti. Tai gražu ir net skatinanti, tačiau Dainavos mistika neturėtų būti pakatalu geram stovyklų programų paruošimui bei patraukliam tų programų įsėjimui. Paradoksiška, kad kartais stovyklaujančios grupės atvažiuoja be kapeliono ir be religinės programos, nors pirmuoju savo principu katalikiškumą stato.

Prieš keletą metų teko matyti filmo „Back to the future“ trečiąją dalį. Filme mokslininkas atsitiktinai sumaišo molekules ar ką kitą ir nepasisekusio eksperimento išdavoje filmo jaunuoli grąžina penkis dešimtis metų atgal. Atgal grįžęs jis aiškiai pamato kas bus ateityje, nes joje jau yra gyvenęs. Filme žiūrint, prisiminti Lietuvos ir išsivijęs ateitininkija. Sekant aprašymus apie Lietuvos ateitininkus, rodosi, kad jie gyvena 1941-ju metų idealizmu, nuotaiomis, savokomis bei galvojimu. Tuo pačiu, jeigu Lietuvos ateitininkai nori pamatyti, kur, struktūrine prasme, jie bus už penkiasdešimt metų, tepažvelgia artiau į dabartinius išsivijęs ateitininkus.

(Bus daugiau)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas maitinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorių Ignas Budrys
Moderatorių kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisydo savo nuodėda. Nesunaudojtu straipsniui nesaugo. Pralome siūniant pasiūlyti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisdo. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą, kas nors skelbti.

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
18806-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 618-722-1884
7800 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0810

DR. RAMUNĖ MACHEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
8386 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 988-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
18806-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2266

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specializybė vidaus ir kraujotakos ligos
8848 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-888-2882
Pirmą 9 v.r. - 7 v.v.; antrą, trečią, penktą 9 v.r. - 3 v.p.p.
ketvirtą 10 v.r. - 7 v.v. Seidit ir kt. dienomis reikalingas susitarimas
Pirmą „Medical Assignment“
Sumokama po vizito

EUGENE C. DECKER, D.D.S., F.C.
4847 W. 169 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams svarbiausias dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliai) tel. 708-423-8280

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZYBĖ – AKIŲ LIGOS
3880 W. 95 St., Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v.p.p. - 7 v.v.; antrą 12:30-3 v.p.p. trečią, ketvirtą, penktą 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0889 arba (312) 488-4441
DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 898-8161
Valandos pagal susitarimą

Tel. konsultuoti ir buter: (708) 898-4188
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 88th Ave., Clear
Kasdien 1 iki 7 v.v.
Išskyrus trečią, seidit 12 iki 4 v.p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Evanston, IL 60126
708-941-8888
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgalis tel. 708-934-1138

SURENDER LAL, M.D.
Specializybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629

VIDAS T. NORKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. MICHIGAN
su Charles E. Bond, D.D.S.
289 S. Columbus Rd.
Chesherton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

DALIA A. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7918 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-0882
Valandos pagal susitarimą

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3880 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-988-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikatos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Tel. 708-884-8488
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Minors Pain Treatment Institute
Skusmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-0880
East Dundee 847-581-1212
McHenry 815-383-0886
St. Grove 847-718-1212

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629
Tel. 312-434-7766

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUNMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DANILIS
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Methuen, IL 60443
Tel. 708-748-0833
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9808 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 898-8888
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antrą 2-4 v.p.p. ir ketvirtą 2-5 v.p.p.
Seidit pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-778-2888
Namų tel. 708-448-8848

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specializybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6168 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 888-7788

ARAS ŽLIOS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1828 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-8888
Valandos pagal susitarimą

DIEVO GYVYBĖS GRŪDAS

Šio sekmadienio skaitiniai kviečia mus pamąstyti apie gyvybės ciklą. Gyvybė ateina iš Dievo, kuris, anot Izaijo (Iz 55:9), yra taip aukštai virš mūsų, kaip dangus viršum žemės. Tačiau, kaip girdime pirmame skaitinyje (Iz 55:10-11), kaip lietus ir sniegas, nukritę iš dangaus gaivina kūrinių, taip ir iš dangaus į žemę siunčiamoji gyvybė gaivina mūsų kūnus ir pasilaptingai įkvepia mus naujomis viltimis.

Šv. Paulius (Rom 8:18-23) rašo, kad „visa kūrinių iki šiol tebedūsauja ir tebesikankina“ lyg gimdyvė. Iš tiesų, kaip ir gimusio kūdikio, taip ir dygstančios sėklos augimui yra daugybė kliūčių ir pavojų. Evangelijoje (Mato 13:1-23), Jėzaus palyginime apie sėjamą sėklą, jos nukrenta ir prie kelio, ir ant uolų, tarp eršėčių, arba kur mažai žemės. Tačiau, nepaisant visų pavojų, vis tiek bus gausus derlius, nes dar daug nukris ir į gerą dirvą ir, Izaijo žodžiais, įvykdys, ko Dievas nori, atliks tai, kam siūti.

Pirmame skaitinyje paduoda ma ištrauka iš Izaijo knygos trečiosios dalies, kurią rašė ne pats Izaijas, bet 200 metų vėliau, Babilonijos tremtyje rašantis, Izaijo mokinių sekėjas. Kaip pastebi šio sekmadienio skaitinius komentuojantis kun. Carol Stuhlmueller, ši ištrauka išsako vieną patį pagrindinių šv. Rašto motyvų, perduoda vieną svarbiausių motyvų Senajame Testamente, kuris naujai įvardžiais persakomas ir Naujajame: kaip dieviškasis gyvenimas ir jo nepasiekiamai atrodantys tikslai siekia būti įgyvendinti žmonijos istorijoje ir visuomet, atėjus „laiko pilnatvei“ (Ef 1:10), įvyksta.

Ta pati tema iškeliama Mato evangelijos trečiajame didžiajame Jėzaus pamoksle – palyginime apie sėją. Čia dieviškios gyvybės sėklos krenta įvairiose vietose ir stengiasi augti, bet, priklausant nuo aplinkos, su įvairiais rezultatais. O ištrauka iš Pauliaus laiško Romos tikintiesiems paimta iš jo 8-ojo aktyriausio, kuris kartais pramenamas „Šv. Dvasios evangelija“. Čia Dievo Dvasia „dūsauja ir kankinasi“, stengdamasi mumyse išsiskirti ir mus perkelti, kad būtų apreiškta, jog iš tikrųjų esame Dievo vaikai.

Pirmame skaitinyje sniego ir lietaus įvaizdis užima daugybę galimų palyginimų. Iš tiesų visa gyvybė, kaip ir lietus bei sniegas, ateina iš Dievo – nėra žmogaus proto kūrinys, jo įnorių tarnaitė. Bet kai žmogus bando tiek fizine, tiek ir dvasi-

ne gyvybę prievarta lenkti savo įnoriams tenkinti – jis susvetimėja pat s sau. Jis tampa piktas, nelaimingas ir, bandydamas jėga savo tikslo siekti, prievartauja kitus, kol ilgai išlūgęs ir dvasia, ir kūnu. Bet kai žmogus su pranta, kad tiek fizine gyvybė, tiek ir Dievo dvasia yra brangi dovana, žmogui patinka su dideliu atsakomybės įpareigojimu – jokių būdu ne savavaliavimui – tuomet jis tampa klusnus Dievo tarnas, kuriame pradeda apsieikšti, kad jis ar ji iš tikrųjų yra Dievo vaikai.

Kai įgyjame, Pauliaus žodžiais Laiške romiečiams įžangoje, tikėjimo klusnumą (Rom 1:5), išmokstame laukti kuriančios ir atperka mūsų Dievo veiklos. Kadangi tai, kas mes iš tikrųjų esame, yra nuolat laipsniškai mumų paties mūsų gyvenimo vingiuose apsieikiantis paslaptis, niekuomet negalime iš anksto nustatyti, kas esame ir kas nesame. Tuo tik priešinamės paties Dievo viltims – tam, į ką jis nori, kad išaugtume. Paulius turi viltį, kad kūrinių, „bus išvaduoti iš pragaišties vergo vės ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę“.

Krikščionys yra vilties žmonės. Ir ši viltis, kad žmonija bus išvadauta, kad Dievo pasėti grūdai duos šimteriopą derlių, buvo Jėzaus mintis, pasakojant palyginimą apie sėją. Anot Jėzaus, nors apstu kliūčių Dievo sėjamo grūdo augimui, net rūks grūdų, kurie išaugę duos šimteriopą derlių. Jėzus užtikrina, kad Dievo numatyta laiko pilnatvė, kurioje Dievo Dvasios plevenimu pasaulis bus atkurtas, nesustabdomai ateina, pradedant jo paties mirtimi, vedančia į priekilimą. Ji tęsiasi trūkstančiais ir net milijonais Jėzus sekdami, neužjusi tuos patį keliu per tūkstantius metų pasaulio ir žmonijos istorijoje.

Bet, nors Jėzus pasibrezia Dievo žodžio užtikrintą veiksmingumą žmonijos ilgalaikėje raidoje, jis taip pat įspėja apie pavojus, kurie tyko Dievo grūdų, pasėta paskiro krikščio žmogaus širdyje. Pažinę Jėzų, gavome galią savo veiksmams nulemti, kokia dirva Dievo grūdai būsimie. Jei tikėjimui paklusime Šv. Dvasios akstinams, būsimie tarpe tu, kuriems, Jėzaus žodžiais, „leista pažinti dangaus karalystės paslaptis“. Jei pasirinkime ignoruoti Dievo vedimą, nusigręždami nuo Jėzaus, patys save įvesime į tų „neturintųjų“ tarpą, iš kurių bus atimta, ateina iš Dievo – nėra žmogaus proto kūrinys, jo įnorių tarnaitė. Bet kai žmogus bando tiek fizine, tiek ir dvasi-

Gintaro muziejus buvusioose grafo Tiškevičiaus rūmuose Palangoje.

Nuotr. Juozo Polio

„BALTĖJA“ PRIE BALTĖJOS

REMIGIJUS MISIŪNAS

Prisiliečiant prie laiko užneštų dalykų, kitasyk daugiau glumina, regis, iš pirmo žvilgsnio, didesniųjų nustelbti mažesnieji, bet juk didelis atsiminimas vingiuose apsieikiantis paslaptis, niekuomet negalime iš anksto nustatyti, kas esame ir kas nesame. Tuo tik priešinamės paties Dievo viltims – tam, į ką jis nori, kad išaugtume. Paulius turi viltį, kad kūrinių, „bus išvaduoti iš pragaišties vergo vės ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę“.

Krikščionys yra vilties žmonės. Ir ši viltis, kad žmonija bus išvadauta, kad Dievo pasėti grūdai duos šimteriopą derlių, buvo Jėzaus mintis, pasakojant palyginimą apie sėją. Anot Jėzaus, nors apstu kliūčių Dievo sėjamo grūdo augimui, net rūks grūdų, kurie išaugę duos šimteriopą derlių. Jėzus užtikrina, kad Dievo numatyta laiko pilnatvė, kurioje Dievo Dvasios plevenimu pasaulis bus atkurtas, nesustabdomai ateina, pradedant jo paties mirtimi, vedančia į priekilimą. Ji tęsiasi trūkstančiais ir net milijonais Jėzus sekdami, neužjusi tuos patį keliu per tūkstantius metų pasaulio ir žmonijos istorijoje.

Bet, nors Jėzus pasibrezia Dievo žodžio užtikrintą veiksmingumą žmonijos ilgalaikėje raidoje, jis taip pat įspėja apie pavojus, kurie tyko Dievo grūdų, pasėta paskiro krikščio žmogaus širdyje. Pažinę Jėzų, gavome galią savo veiksmams nulemti, kokia dirva Dievo grūdai būsimie. Jei tikėjimui paklusime Šv. Dvasios akstinams, būsimie tarpe tu, kuriems, Jėzaus žodžiais, „leista pažinti dangaus karalystės paslaptis“. Jei pasirinkime ignoruoti Dievo vedimą, nusigręždami nuo Jėzaus, patys save įvesime į tų „neturintųjų“ tarpą, iš kurių bus atimta, ateina iš Dievo – nėra žmogaus proto kūrinys, jo įnorių tarnaitė. Bet kai žmogus bando tiek fizine, tiek ir dvasi-

ne gyvybę prievarta lenkti savo įnoriams tenkinti – jis susvetimėja pat s sau. Jis tampa piktas, nelaimingas ir, bandydamas jėga savo tikslo siekti, prievartauja kitus, kol ilgai išlūgęs ir dvasia, ir kūnu. Bet kai žmogus su pranta, kad tiek fizine gyvybė, tiek ir Dievo dvasia yra brangi dovana, žmogui patinka su dideliu atsakomybės įpareigojimu – jokių būdu ne savavaliavimui – tuomet jis tampa klusnus Dievo tarnas, kuriame pradeda apsieikšti, kad jis ar ji iš tikrųjų yra Dievo vaikai.

Kai įgyjame, Pauliaus žodžiais Laiške romiečiams įžangoje, tikėjimo klusnumą (Rom 1:5), išmokstame laukti kuriančios ir atperka mūsų Dievo veiklos. Kadangi tai, kas mes iš tikrųjų esame, yra nuolat laipsniškai mumų paties mūsų gyvenimo vingiuose apsieikiantis paslaptis, niekuomet negalime iš anksto nustatyti, kas esame ir kas nesame. Tuo tik priešinamės paties Dievo viltims – tam, į ką jis nori, kad išaugtume. Paulius turi viltį, kad kūrinių, „bus išvaduoti iš pragaišties vergo vės ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę“.

Krikščionys yra vilties žmonės. Ir ši viltis, kad žmonija bus išvadauta, kad Dievo pasėti grūdai duos šimteriopą derlių, buvo Jėzaus mintis, pasakojant palyginimą apie sėją. Anot Jėzaus, nors apstu kliūčių Dievo sėjamo grūdo augimui, net rūks grūdų, kurie išaugę duos šimteriopą derlių. Jėzus užtikrina, kad Dievo numatyta laiko pilnatvė, kurioje Dievo Dvasios plevenimu pasaulis bus atkurtas, nesustabdomai ateina, pradedant jo paties mirtimi, vedančia į priekilimą. Ji tęsiasi trūkstančiais ir net milijonais Jėzus sekdami, neužjusi tuos patį keliu per tūkstantius metų pasaulio ir žmonijos istorijoje.

Bet, nors Jėzus pasibrezia Dievo žodžio užtikrintą veiksmingumą žmonijos ilgalaikėje raidoje, jis taip pat įspėja apie pavojus, kurie tyko Dievo grūdų, pasėta paskiro krikščio žmogaus širdyje. Pažinę Jėzų, gavome galią savo veiksmams nulemti, kokia dirva Dievo grūdai būsimie. Jei tikėjimui paklusime Šv. Dvasios akstinams, būsimie tarpe tu, kuriems, Jėzaus žodžiais, „leista pažinti dangaus karalystės paslaptis“. Jei pasirinkime ignoruoti Dievo vedimą, nusigręždami nuo Jėzaus, patys save įvesime į tų „neturintųjų“ tarpą, iš kurių bus atimta, ateina iš Dievo – nėra žmogaus proto kūrinys, jo įnorių tarnaitė. Bet kai žmogus bando tiek fizine, tiek ir dvasi-

ne gyvybę prievarta lenkti savo įnoriams tenkinti – jis susvetimėja pat s sau. Jis tampa piktas, nelaimingas ir, bandydamas jėga savo tikslo siekti, prievartauja kitus, kol ilgai išlūgęs ir dvasia, ir kūnu. Bet kai žmogus su pranta, kad tiek fizine gyvybė, tiek ir Dievo dvasia yra brangi dovana, žmogui patinka su dideliu atsakomybės įpareigojimu – jokių būdu ne savavaliavimui – tuomet jis tampa klusnus Dievo tarnas, kuriame pradeda apsieikšti, kad jis ar ji iš tikrųjų yra Dievo vaikai.

leidybės šedevrais (su jais nebent gali varžytis žurnalo „Žvilgsnis“ knygos).

Pereinant prie turinio, dera išsiskirti pastebėti, kad 1946 m. išleistas B. Daubaras romanas „Išpirktoji mirtis“ vos netapo pirmuoju lietuvišku romanu išėjimoje. Deja, ši titulu paveržė M. Bavarsko romanas „Pilkieji barakai“, nes minėto B. Daubaras romanas pasirodė tik praėjus keliems metams Anglijoje.

J. Krūmino balados „Sugrįžimo laivas“ tuo laiku buvo vienas geresnių, nemažai susidomėjimą sukelusių, poezijos rinkinių.

Ko gero, reikšmingiausių „Baltijos“ leidinių laikytinas „Gintaras“. Per trumpą laiką jis tapo vienu populiariausių literatūrinių leidinių išėjimoje. „Gintaro“ puslapiuose galima rasti F. Neveravičiaus, N. Mazalaitės, K. Hamsuno, V. Scotta, K. Čapeko, M. Mitcheila (tai, ko gero, buvo pirmoji lietuvių skaitytojų pažintis su šia amerikietiško rašytoja) ir kitų autorių kūrinius.

Nuo 1945 m. iki 1946 m. balandžio „Gintaras“ buvo leidžiamas kas mėnesį, o 10 ir 11 numeriai vėlavo dėl redaktoriaus J. Krūmino ligos ir popieriaus stokos. 1948 m. vasarį ir rugėjį, pamažu, jau vien J. Krūmino pastangų dėka Geestbach pasirodė dar du spaustuviniai „Gintaro“ numeriai, pavadinti pirmąja ir antrąja knyga. Su jomis ir baigiasi „Baltijos“ istorija.

Nežinant tikrosios priežasties, telieka spėlioti, kas lėmė leidimo darbą baigimą. Greičiausiai stovyklinio gyvenimo kasdienybė, kilnojimas iš vienos į kitą, išbarstęs „Baltijos“ bendradarbių, daugybės kitų, didesnių, leidimų atsiradimas ir „Baltijos“ sielos – poeto J. Krūmino – liga bei jo siekis daugiau laiko skirti kūrybai (jis per pokarinius metus iki savo ankstyvos mirties 1951 m. parašė daug eilėraščių, apysakų ir romanų). Greičiausiai, bet gal buvo ir kitų priežasčių.

Gal – ir net žinant visus atsakymus – vis viena liks nuostaba, kas gi padėjo keletui, o gal keliolikai jaunų žmonių suvis nepalankiose sąlygose

Nematomas priešas

Beveik kasdien pasigirsta žinios, kad kažkur nežinomi (kartais – žinomi) teroristai išsprogdino bombą ir padarė nemažai žalos ypač nekaltiems pašaliečiams, kuriems tuo laiku pasitaikė būti pavojaus vietoje. Turbūt nei viena valstybė neturi imuniteto prieš staigų pasilūpų puolimą – ne iš užsienio, bet iš vidaus, tačiau yra keletas kraštų, kuriuos galima pavadinti teroristinių pavojų zonomis.

Iš dalies tai Palestina, Izraelis, Saudi Arabija, Libija, Sirija, Egiptas ir kai kurios kitos vidurio rytų šalys, bet teroristinių veiksmų neišvengia nei Europa (prisiminkime Italiją, Vokietiją, ypač Angliją ir Šiaurės Airiją), nei Šiaurės Amerikos žemynas, ypač JAV. Spėjama, kad ateityje teroristai savo mirtį ir siaubą nešančią veiklą dar plačiau plės, nors vyriausybės, teisėtvarkos įstaigos ir kariuomenių vadovybės ieško naujų būdų bei priemonių užtikrinti gyventojų ir svarbiųjų įrengimų saugumą.

Suprantama, kad Amerika daugiausia siejoja, kad pažeidžiamas jos žmonių saugumas, tiek patioje valstybėje, tiek už jos ribų. Vėliausias teroristų veiksmas prieš amerikiečius buvo įvykdytas Saudi Arabijoje birželio 25 d. Sprogimo metu žuvo 19 karių, apie 200 buvo sužeisti ir padaryta daug medžiaginių nuostolių. Vidurio Rytuose tai nebe pirmas atvejis, kai pasikėsinama prieš Amerikos kariuomenę taikos metu. 1983 m. spalio mėnesį Beirute nuo bombos žuvo netoli pusantro šimto marinų ir jūreivių, o praėjusių metų lapkritį Saudi Arabijos sostinėje sprogimas užmušė penkis amerikiečius. Pastarojo pasikėsinimo teroristai buvo surasti, nuteisti ir keleriems įvykdyta mirties bausmė.

Po panašių įvykių, ypač Vidurio Rytuose, kurį laiką garsiai kalbama, kad amerikiečiai už naftą iš arabų kraštų moka labai aukštą – kraujo kainą ir pats laikas pradėti rūpintis kitais energijos šaltiniais arba apskritai mažiau tos energijos vartoti krašto viduje, tuomet JAV karių nereikės laikyti pavojaus zonoje. Praėjus pirmajam pasipiktinimui ir siaubui, viskas vėl pasilieka kaip buvo. Tačiau ne vien nafta ir nuolat daugelyje vietų pasireiškianti neapykanta Amerikai yra priežastis teroristinių veiksmų, kuriuos ne visuomet įvykdo svetimieji. Pernai Oklahoma City valdiškųjų įstaigų pastato

išsprogdinimas yra to geras pavyzdys. Kadangi netikėti bombų sprogimai civilių gyventojų tarpe sukelia daug panikos, šiuo metodu naudojasi įvairūs kriminalistai bei politinės grupuotės, norėdamos į save atkreipti kuo didesnį dėmesį. Reikia pripažinti, kad tas metodas labai veiksmingas.

Šiuo metu ypatinga apsauga ruošama netrukus Atlantoje prasidėsiančiai vasaros olimpiadai, nes tai paranki vieta pasireikšti teroristams. Vyresnieji, be abejo, prisimena 1972 m. olimpiadą Miunchene, kai teroristai, pasivadinę „Juodojo rugšėjo“ vardu, nužudė viešulika Izraelio atletų.

Į vasaros (ir žiemės) olimpiadą suvažiuoja minios dalyvių ir žiūrovų iš daugybės kraštų. Nors olimpiniai žaidimai vyksta po taikos ir vienybės vėliava, bet tie kilnūs simboliai neturi reikšmės žmonėms, matantiems tik savo „šventą kovą“ už pasirinktą tikslą. Tik kažin, ar net moderniausios apsaugos priemonės gali būti veiksmingos, kai nuolat maišosi didžiausia spūstis žiūrovų, atletų, darbininkų?

Pastaruoju metu įvairiuose kraštuose kovojančios su terorizmu gyventojų apsaugos įstaigos pradėjo reikšti didesni susirūpinimą, kad smurto veiksmams teroristai gali pradėti naudoti ne įprastuosius sprogmenis, o daug pavojingesnes priemones, kurias sukekti yra nepalyginamai sunkiau: cheminius, biologinius ir net branduolinius ginklus. Juos, nepaisant pavojaus ir sau, teroristų rankas už atitinkamą kainą atiduodu ne viena valstybė. Yra žinoma, kad Sirija, Libija, Iranas bei Irakas turi techniką tokių ginklų gamybai, o be abejo, yra ir daugiau kraštų (pvz. Rusija), kur nebūtų per sunku įsigyti šių pavojingų teroristinių įrankių. Iš dalies „pirmoji kregždė“ jau pasirodė pernai pavasarį Japonijoje, kai fanatikų kultas kelis kartus panaudojo nuodingas dujas požeminame traukinyje ir žuvo daug žmonių.

Karo metu paprastai lengviau nustatyti tokį darbą, kuris „Baltijos“ varda išskiria iš daugybės pirmųjų pokarinių, neilgai gyvusių išėjimo leidyklių Vakarų Vokietijoje.

Gal – ir net žinant visus atsakymus – vis viena liks nuostaba, kas gi padėjo keletui, o gal keliolikai jaunų žmonių suvis nepalankiose sąlygose

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

7

– Girdėjau, kaip inžinierius su žmona barėsi, – pasiūbėdavo darbininkai. – Kapojosi kaip reikiant. Iš tolo pažūrėjus, šventais atrodė.

– Mūsų ūkininkai – tikri išminčiai, – stebėdavosi kabinetų žmonės, gal tik karo metu ožkelę pamatę ir nežinoję, kad laiku arti, sėti, tręšti, derlių nuimti taip pat reikia išmanymo, gal net gilesnio, kaip švelnių popierių stumdinėjime.

Kiekvienas didesnis susigrupavimas šaukiasi valdžios. Minėta, kad visagalytės žodis dypukų stovyklose priklausė tarptautinėms organizacijoms. Tačiau mums, pasimeteliams, diktatūrinis režimas išgyvenusiems, gal net kažkada tiems režimams pritarusiems, priekyje demokratinio mokslo ir tikrovės patirties. Pirmas žingsnis – rinkimai. Todėl Kempteno ir kitų stovyklų bepiličiai piličiai rinkdavo savo žmonių valdžias, Komitetais vadindamas.

Kai atsibeldžia ir Kemptena, tokia valdžia jau buvo. Pirmininkavo dr. J. Kaškelis, o mažesni, visokie vicepirmininkai, sekretoriai, patarėjai buvo prof. J. Paltarokas, A. Jakševičius, A. Beresnevičius, A. Klimas, plk. J. Andrius, plk. A. Gaušas.

Kadangi plk. A. Gaušą pažinojau iš Kauno laikų, maniau, kad esu valdžios malonėje. Bet gyvenimas yra

sraunus. Man išpilietinus šioje stovykloje, 1945.08.14 buvo suaukšti visi lietuviai ir jiems įsakyta demokratiškai balsuoti. Šie demokratijos pasiryžimai savo pasitikėjimą užkrovė gal naujais, gal tiems patiems žmonėms: vėl dr. J. Kaškelis, plk. A. Gaušas; inž. K. Pabedinskas, prof. St. Kolupaila, dr. A. Damušis, plk. P. Žukas ir gen. V. Mieželis. Nelikau nuskriaustas. Išrinkti man pažįstami plk. A. Gaušas, dr. A. Damušis, mielas plk. P. Žukas.

Gyvenimui nesustojus ir kasdien tekant pirmyn, rinkimų stovykloje buvo pakankamai. Juo labiau auklėjamos demokratijoje, tuo labiau niršome vienas ant kito.

Idomus buvo dr. J. Kaškelis. Mažas, apvalus, plikas, įraudusio veido, labai energingas ir išmanus. Tikrai išmanus. Santykiuose su UNNRA ar IRO niekas jam negalėjo prilygti. Su visais šių organizacijų internacionalistais susikalbėdavo, nors anglų kalbą žinojo tik tiek, kiek ji buvo panaši į lietuvių kalbą. Su visais bendradavo, santykiuose su svetimtaučiais jam niekas neprilygdavo.

Ir štai keistenybė: dr. J. Kaškelį pradėjo pulti visi, kam jis nepatiko ir kas jam pavydėjo. Vykto tikra demokratine kova su šmeižtais ir pakaltinimais. Šioje kovoje teko, kaip dabar galvoju, ir man kalavijų pašvęti. Gal prasidėjo vienur, gal kitur, o dr. Domas Maciuta, jau pagyvenęs piliatis, paskelbė, kad jis naktį mėtė Volertą kabinėjantį ar plėšiantį priešrinkiminius plakatus stovyklos kieme, prie tų didžiųjų palaimos medžių.

Jokių plakatų nekabinėjau ir neplėšiau, o tuo metu

gimnazijos mokytoji visa ši plakinė veikla atrodė netinkanti. Todėl aš ir tariau:

- Dr. Micuta, plakatų neplėšiau ir nekabinėjau.
- Giesiesi. Aš juk mačiau.
- Dr. Micuta, negalėjote matyti, nes ten manęs nebuvo.

– Mačiau.

Tai ką aš, nuskriaustas, matytas, bet negalėtas matyti... Dr. D. Micutą įskundžiau teismui už šmeižtą. Jei atšauktų, reikala galėtume draugiškai baigti. Ne! Micuta neatšauks, nes jis mėtė kabinėjantį ar plėšiantį.

Stovykloje didoka keistenybė: jaunuolis Volertas, 24 metų, į teismą kvietė amžiuje tolokai pažengusį ekonomijos daktarą, Lietuvos Statistikos departamento buvusį direktorių, Domą Micutą. O dr. Micuta ir toliau tvirtina, kad aš atsišaukimus plėšęs. O aš kalbu net prakaituodamas, kad prie tų medžių nesu buvęs. Tai kur teisybė? Teisme.

Mielas Dieve, teismas...

Teismui pirmininkauja Boleslovas Masiulis, buvęs Lietuvos Vyr. tribunolo teisėjas ir Teisingumo ministras. Dr. Micuta mano, kad tai esą juokai, kad ant vaikioko galima ir vienai, ir kitaip kalbėti. Bet teismo pirmininkas nesutinka.

– Matei, kai Volertas plėšė ar kabinė atsišaukimus?

– Masiulis klausia dr. Micutą. – Turi liudininkų?

– Teisme Micuta nei vienai, nei kitaip netvirtina.

– Ar Volertas turi liudininkų, kad Micuta jį kaltino plakatų klijavimu ar naikinimu?

– Turi. Jie visi čia yra.

– Tai ką Jūs, Micuta, pasakysite?

Micuta nieko nesako.

– Ko Volertas šioje byloje reikalauja?

– Kad dr. Micuta savo tvirtinimus viešai atšauktų arba būtų tinkamai nubaustas.

Kaip tinkamai nubausti? Dabokle? Gal ir dabokle. Tokia institucija stovykloje kažkur buvo, ten net kažkoks berniukas su muštynes su vokiečių kelias paras viešėjo. Bet, žmonės... Būtų nepatogu...

Ir dr. Micuta sutinka, kad būtų nepatogu. Todėl prižada gandas viešai paneigti ir atsiprašyti.

Teismas baigėsi. Iki šiandien nesuprantu, kodėl tokiuose kontraversiškuose rinkimų reikaluose buvau įpainiotas. Nesuprantu ir gana ramaus dr. Micutos, kodėl jis mane apkaltino. Jau po tiek dešimtmečių, išbraižiotą demokratiją, neaišku, kodėl rinkiminių atsišaukimų klijavimas, nesvarbu, kas tai darytų, buvo laikomas niekšingu darbu.

Dr. Kaškelį vertinau už veiklumą. Gal jis kam nors ką nors pamelavo, gal ką apgavo. Tačiau jį daugelis puolė be aiškių įrodymų, nors iš Komiteto sosto išverstų nepajėgė. O bandė kelis kartus. Kad pirmininkas mūsų neparduotų, vėliau ir Komiteto narius rinkdavo plk. Narciza Tautvilą. Jį visi laikė tarsi dorybių uola. Tačiau pirmininkaudavo dr. J. Kaškelis, nes plk. Tautvilui anglų kalba turėjo daug neišrūšamų paslapčių.

Ne vienas C. Surdokas vyravo Kempteno lietuviškoje spaudoje. Ten gimė ateitininkų ir skautų biuleteniai, pora inžinerijos vadovėlių, humoristinis vienkartinis leidinys. Vis rotatoriaus nuopelnai.

(Bus daugiau)

NIEKINAMA ŠVENTOVĖ... GELBĖKIME JĄ!

Vytauto Didžiojo Karo muziejaus Kaune – ne vien miesto, ne tik Lietuvos gyventojų garbė ir pasididžiavimas, bet ir visame pasaulyje pasklidusių lietuvių šventiausiaji Romuva. Nemačiau, kad atsirastų lietuvis, nepripažįstą ar ignoruojąs šią tiesą.

Muziejuje buvo sukaupias ir dabar vėl kaupiamas didžiulis, neįkainojamas brangus mūsų tautos, tėvynės, valstybės praeities istorinis turtas – mūsų laisvės, nepriklausomybės ir kovų už jas šventos relikvijos. Jos čia renkamos, saugomos nuo pat muziejaus įkūrimo – 1921 metų. Ši vieta tapusi lietuviškąja meka, kur apsilankiusieji atgaivina savo dvasią, pasisemia stiprybės, tikėjimo ir ryžto aukotis už tėvynės ir savo laisvę. Čia ir svetima tautai įsitikina mūsų tautos himno žodžių tiesa, prasmingumu. O mes didžiuliamės ne vien Vytauto Didžiojo sukurtos valstybės galybe, bet dar daugiau mus jaudina protevių, tėvų, brolių, seserų ryžtas, ant Laisvės aukuro sudėtos ir dedamos, jiems gyvybės kainavusios aukos, kovojant su pavergejais arba vadovaujantis iš jų vergijos.

Ne viska, ką planavo muziejaus vadovas gen. Vl. Nagevičius su kitais šio muziejaus kūrėjais entuziastais, spėta padaryti. Tarp kitų projektų liko neužbaigtas ir knygnešio kampelio ansamblis. Iki raudonųjų ir rudųjų okupantų ordu antplūdžio nespėta pastatyti skulptoriaus P. Rimšos sukurtą skulptūrą „Lietuvos mokykla“, liko nepastatytas Knygnešio muziejus. Skulptūra išliko ypatingas likimas. Mat vokiečiams reikėjo metalo karinei pramonei, ir jie pasikėsino į mūsų šventovės Laisvės paminklą ir Laisvės varpą, su juo muziejui dovanojusiu Amerikos lietuvių įrašų: „Skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos“. Paminklo autorius P. Rimša ryžosi už tuos du paminklus paaukoti jau užbaigtą, bet nespėtą pastatyti „Lietuvos mokyklos“ paminklą. Vokiečiai pasiėmė tuo metu. Tik sugrįžę bolševikai „sudorojo“ laisvės paminklą.

Vietoj numatyto „Knygnešio muziejaus“ pastato, bolševikai, nacionalizavę Karo muziejaus sodelį, vadovaudamiesi cariška nutautinimo patirtimi ir rusiška tradicija (prie bažnyčių būtinai įkurdinti ir karčiamai), čia įkūrė jaunimui kavine-knaipaitę su lietuvišku vardu „Liepaitė“. Tarsi patyčioms iš vyskupo M. Valančiaus pastangų apšviesti ir išlaivinti Lietuvos žmones, įkūrusio Blaivybės ir Knygnešio draugijas. Tarsi kerščiui, kad Lietuva nuo jo pastangų iš tikrųjų buvo pralaimėjusi, apsišvietusi, o jo suorganizuoti knygnešiai privertė

Rusijos carą atšaukti lietuviškos spaudos draudimą, knaipaite įkūrė Karo muziejaus teritorijoje, Knygnešio kampelyje, šalia Nežinomojo kareivio, Šventosios ugnies, koplytstulpių paminklinio ansamblio.

Suprantama, kad Lietuvos okupantams ši mūsų šventovė buvo didžiule kliūtis jų užmačioms, todėl jie palaipsniui, bet intensyviai naikino viską, kas lietuviams priminė garbingą, kilnią tėvynės praeitį. Nuo 1945 iki 1951 metų Karo muziejaus sodelyje buvo sunaikinti visi Lietuvos patriarcho, kovotojų už laisvę, švietėjų paminklai – biustai. Be pėdsakų išnyko didingi Laisvės ir Nežinomojo kario paminklai: koplytstulpių ansamblis. Buvo panaikintos vėliavos pakėlimo-nulėdimo ceremonijos, uždrausti žmonių susibūrimai, bet kokios šventės ir minėjimai. Savaip šimininkavo ir muziejaus viduje, jo fonduose. „Pertvarkymais“ paralyžuojant muziejaus veiklą siekė, kad Lietuvos žmonės kuo mažiau žinotų apie savo tėvynės praeitį.

Prasidėjęs Lietuvoje Atgimimo sąjūdis atgaivino ir Vytauto Didžiojo karo muziejaus gyvybę. Ėmė grįžti į savo vietas muziejaus pasišventėlių darbuotojų išslapstyti eksponatai. Greitai atstatyta didingoji Laisvės statula. Sugrąžinti iš Nepriklausomybės kovų vietų surinktos akmeninės, atkurtas paminklas Nežinomajam kariui, prie jo vėl plazda šventoji Amžinoji ugnis. Grįžta į savo pozicijas Lietuvos patriarcho, kovotojų už laisvę ir švietėjų paminklai – biustai. Kauno knygnešių ainių pastangomis ir iniciatyva, ir visos Lietuvos moksleivių surinktos bronzos ir vario atkurtas ir pastatytas paminklas „Lietuvos mokykla“. Greitai bus atkurtas ir knygnešių sienoje su 100 pasiūlytųjų knygnešių vardais ir pavardėmis.

Baiminantis rūstaujančios „liaudies“ itūžio, „tautų vadui“ – monstrų monstrui Leninui – išaukštyti pasisilpus sandėliu prietemoj, prašviesėjo visa Karo muziejaus aplinka. Netrukus „išgelbėta“ (buvo „išlydėta“) Knygnešio draugystėje, kukliai, be pjedestalo, atgailavusi (gal už tai mūsų tebemylima) poetė Salomėja Nėris. Tuo pačiu išgelbėti ir čia pat patvoryje, gyvūnijos mylėtojų keturkojų draugų niekinimui užkasti jos palaikai.

Deja, sovietmečiu nacionalizuotoje Karo muziejaus teritorijoje įkurdintai „karčiamėlei“ jokia miesto valdžia neskubėjo „padėti“. Prieš šį šventovę paralyžuojantį svetimkūnį miesto valdžios vyrų (nei pirmininkų, nei merų) rankos nekilo. Kodėl? Gal tas lietuviškai skambus vardas „Liepaitė“, kurio ir po „persidavimo“ (ar kap. remonto) nebūtina keisti į kokią nors populiarumo nebetenkančią

Kauno senamiestis nuo Aleksoto kalno.

„Eldedepaitė“ Nejaugi norėta palikti jaunimo „auklėjimo“ – planui užbaigti ir šventovės prestižui kenkti? Ar įsidrąšins kas išaiškinti, kas ir už ką vėl šventovėje įteisino karčiamėlę. Šie klausimai, „knaipaitei-Liepaitėi“ įsitvirtinant šventovėje labai rūpi mums, Lietuvos knygnešio draugijos Kauno skyriaus knygnešių ainiams. Mes ir privalome tuo rūpintis, nes kiti Lietuvos gyventojai gali to ir nepastebėti. Bet pasirodė, kad mes vieni esame bejėgiai, todėl norime ir tikimės visuomenės paramos.

Pajutę Atgimimo pavasarišką šilumą, mes irgi sukrutome. Atkūrė vyskupo M. Valančiaus lietuviškos spaudos draudimo laikais pogrindyje įkurtą Knygnešio draugiją, ėmėme rūpintis knygnešystės relikviją – paminklų atstatymu bei naujai išaiškintų knygnešių atminimo įamžinimu ir atskirų knygnešių jubiliejinių sukakčių, švenčių organizavimu ne tik Karo muziejuje prie Knygnešio paminklo, bet ir visoje Lietuvoje. Žodžiu, ėmėme iniciatyvos gražinti, puoselėti pagarbą ir meilę gimtajai kalbai, knygai. Ir okupacijos metais Kauno knygnešių ainiai, ieškodami atgajos savo sielai, dažnai užsukdavo į Karo muziejaus sodelio Knygnešio kampelį. Įsidrąsindavo ir gylėję padėti prie paminklo Knygnešiui, o kad nebūtų įtartas „nacionalizmas“ ar panašia bolševikinei valdžiai nepakenčiama ar nedovanotina nuodėmė, neaplenkdavo ir šalia įkurdintos poetės. Ir tada pastebėdavome, kad čia būriuojasi iš „Liepaitės“ išslinkusios, apdujusios, grynoro, o dar labiau cigarečių dūmo trokštančios „rūkelynės (rūkkančios merginos). Suprantama, negi bėgs į „oficialių rūkomųjų“ tapusi Miesto sodą, jeigu „po dūmo“ vel norisi grįžti „dasi-“ nebūtina keisti į kokią nors moderniosios damos yra okupa-

vusios ir K. Čiurlionio dailės muziejaus kaifmynystėje esančius žaliuosius plotus.

Atgimimo pradžioje, dažniau lankydami muziejų ir Knygnešio kampelį, ypač ankstyvais rytais atskubėję valyti teritorijos ir nuplauti nesvarumų nuo Knygnešio, Sejejo, Salomėjos Nėries paminklų prieš šventę ar renginį, visada čia rasdavome „Liepaitės“ lankytojų nevalyumo pėdsakus. Iš smulkiais akmenukais padengtų plotų, vėjos ir takų tekdamo nurinkti „šėmečkų“ (saulėgrąžų) sėklas, gausybę nuorūkių, cigarečių pakelių, saldinių popieriukų. Dažnai čia aplinka apteršta ne tik šunšikais, bet ir žmonių ekskrementais.

Suprantama, kad „liaudies išrinktieji“ skubėdami į svarbias ir aukštas pareigas, darbus, projektus (vėliau jau pro vakarietišku automobiliu) langus nesusėję pamatyti tu nešvanybių šventovės aplinkoje, bet mes, knygnešių ainiai, ieškodami jų paramos arba jiems apsilankius mūsų renginiuose, primindavome, kaip „knaipaite“ su savąja jaunimo „patirtimi“ ir pasekmėmis nesiderina su šventovės prestižu. Primindavome, kad, kuriant ir projektuojant Karo muziejų, šiaame kampelyje ir buvo numatyta steigti Knygnešio muziejų, skaityklą. Siūlėme, kad rekonstruotų „knaipaite“, čia būtų galima įrengti ir suvenyrų parduotuvę ar kioską, o ir Knygnešių draugijos Kauno skyriaus vėliavai bei dokumentams, ir mums patiesiems, kartais susirinkti gal atsirastų vietos. Mums atrodė, kad miesto valdžia (o valdybos kultūros skyrius tikrai nuosirdžiai!) mums pritaria.

Ir vėl – deja! Pastebėję „knaipaite“ tarsi Berlyno „Reichs-tagą“ uždengtą, apsidžiaugę, manydami, kad miesto valdžia jau vykdė Karo muziejaus kūrėjų priesakus. Bet, nuėmus polietileno širmą, išvydome tą pačią „Liepaitę“, tik vakarietiškai išsiuostiusią, kad geriau sektųsi vilioti praturtėjusiuosius kauniečius ir ekskursantus iš viso pasaulio. Kad šitaip susiklostė, dalį kaltės reikėtų prisiimti ir mums, knygnešių ainiams, kad nebuvo budrus, kad pajutę pavojų, „ne-skambinome“ visais šios šventovės varpais, neišėjome piktovė, nepakvietėme visų Lietuvos žmonių, susijungus rankomis ir širdimis apjuosti Tautos šventovę – Vytauto Didžiojo Karo muziejų – ir užkirsti kelią niekintojams. Juo labiau, kad tada nebuvo vieniši. Karo muziejaus atstatymas, jo veiklos atgaivinimas rūpėjo ne tik kauniečiams. 1989 m. Kultūros fondo visuotiniame suvažiavime knygnešių ainiai, remiami Karo muziejaus direktoriaus pava-

duotojo S. Gečo ir architekto A. Sprindžio (tėvo) pateikėme muziejaus atstatymo ir jaunimo kavinaitės „Liepaitės“ klausimą. Vėliau Karo muziejaus darbuotojai irgi ne kartą svarstė atkūrimo reikalus, gildeno juos spaudoje. Čia noriu pateikti tik trumpą citatą iš „Kauno tiesoje“ publikuoto išsamaus S. Gečo straipsnio, skirto muziejaus atstatymui ir atečiai:

„Ta proga apie šio sodelio dalį noriu pacituoti pirmojo ir ilgaamžio Karo muziejaus direktoriaus gen. V. Nagevičiaus mintį. Išspausdintą 1939-ųjų metų rugpjūčio 17 d. laikraštyje „XX amžius“. Be to, čia lietuvišku stiliumi bus pastatytas paviljonas, kur visi vasaros metu galės pasisėdinti lietuviškus laikraščius, nemokamai. Darželyje medžiai – obelys, kriaušės ir kt. – bus palikti taip, kaip juos matote (sklypas buvo neseniai nupirktas iš privataus savininko, –S.G.). Jį papuosime kaimo darželio gelemis. Vėta grįžti prie šio pasiūlymo, nors paviljono ir statyti nereikia – juo gali tapti dabartinė „Picierijos“ kavinė, kuriai čia, memorialiniame komplekse, tikrai ne vieta. Čia reikia įrengti lietuviškos spaudos ekspoziciją. Ekspozitų istorijos ir kitose muziejuje tikrai pakaktų. Nemažai jų turi ir knygnešių ainiai. Taip Karo muziejaus sodelis taptų tikru lietuvių tautos dvasiniu panteonu“.

Prie šio S. Gečo teiginio galu pridurti, kad medžiagos Knygnešio muziejui tikrai būtų apstu. Vien tik Rezistencinio pavidlo archyvas „Atmintis“ (vadovai D. Akstinas ir L. Dambrauskas) daug jos yra sukaupę. Juk knygnešystė buvo tęsiama ir okupacijos metais. Ji ir šiandien egzistuoja, tik jau ne iš Prūsijos i Lietuva, o atvirkščiai – iš Lietuvos į Prūsiją, Gudiją, Sibirą.

Atgimimo laikotarpyje ir Nepriklausomybės atkūrimo pradžioje knygnešių ainių rūpestis ir pastangos dėl Karo muziejaus teritorijoje įkurtos karčiamėlės suprato ir mums pritarė daugelis kauniečių. Tarp jų ir Architektų sąjunga. Dar iki šiolei Kauno dailės instituto foje tebepuošia A. Sprindžio (sūnaus), V. Grybo, L. Dringelio ir kitų diplominių darbų premijuoti projektai Knygnešio muziejaus statybai. Manau, kad vėta čia pacituoti tų projektų pristatymo tekstą:

„Diplominio darbo tema pasi-rinkti ir Lietuvos Knygnešių muziejaus pasiūlymus pateikti pashatino Lietuvos knygnešio draugijos ketinimas Karo muziejaus sodelio ansamblyje pastatyti Lietuvos knygnešių muziejų. Tai būtų tās dar Nepriklausomos Lietuvos laikmečio pradėtų darbų. Tada vakarinė

sodelio dalis buvo paskirta Knygnešių atminimui ir šioje memorialinėje vietoje 1940 metais buvo pastatyta sienutė su šimto žymiausių knygnešių pavardėmis, išbetonuoti pamatai ir sumontuotas pjedestalas P. Rimšos dekoratyvinei skulptūrai „Lietuvos mokykla“, pastatyta J. Zikaro skulptūra „Knygnešys“.

Kadangi nėra galutinės nuomonės, ar šita sodelio dalis turėtų likti vien žaliuoju plotu, ar turėtų būti atstatytas iki 1969 metų buvęs Maironio ir Done-laicio gatvių karnio perimetris užstatymas, pateikti variantai galėtų pasitaikyti, kaip pagalbini medžiaga sprendžiant šį klausimą. Visuose trijuose variantuose muziejų siūloma statyti išilginėje sodelio ašyje, iki 1969 metų čia stovėjusio medinio gyvenamojo namo vietoje, tuo pačiu rekonstruojant kavinę „Liepaitė“ ir ją paverčiant muziejaus dalimi. Muziejaus turis ir bendras natūdingas plotas, neturint programinės užduoties, buvo diktuojamas esamo skypo užstatymo architektūrinės kompozicijos, kaip labiau tinkamas šiai vietai detalizuotas variantas“.

Vien tik iš kelių pateiktų faktų matyti, kokia svarbi visiems lietuviams ši šventovė. Ir dėl to dar labiau reikėtų, kad miesto „galvos ir protai“, ignoravę savo rinkėjų pageidavimus, daro vien sau asmeniškai naudingus sprendimus – vyriausybiniams įstatymams padedant „prichvatizuoja“ okupantų nacionalizuotą visų Lietuvos žmonių nuosavybę. Ir koku darosi, kad jie vadovaujasi tik savo asmeniškais interesais, toleruoja ir remia visuomenei kenksmingus reiškinys. Tiesa, dabartiniai Kauno miesto aukščiausios valdžios atstovai, meras V. Katkevičius ir vicemerė V. V. Margevičienė, šios „prichvatizacijos“ pasekmes paveldėjo iš pirmtakų. Jų pritarimas, mūsų daromoms pastangoms išspręsti iš šventovės niekintojus, mums teikia vilties, bet visuomenės parama ir jiems labai reikalinga.

Mes, knygnešių ainiai, atsimdami savo tėvų ir protevių pergalę prieš Rusijos carą ir jo „sątrapų“ pastangas nutautinti ir nugirdžius Lietuvos žmones, pavergti mūsų tautą, siūlome naudotis jų sėkmę ir taikium (kol kas!) ginklu – lietuviška spauda. Jei sukilėliai, (1863–1864) kovojo su dalgiais, šakėmis ir spragilais, buvo su-naikinti, o Kražių šventovės gynėjai, kovoje maldomis, išskers-ti, tai knygnešiai bei dabarties Atgimimo sąjūdis, ranku ir širdžių vienybe, savo tikslą pasiekė.

Kvietiame visus, kuriems rūpi mūsų tautos šventovių šventovės likimas viešai pasisakyti

DOMISI NEBAIGTU VIEŠBUČIU

Birželio 4 d. Kauno miesto meras Vladas Katkevičius susitiko su Norvegijos nekilnojamojo turto prekybos firmos „Sarmaskin“ tarnautoju Piteriu Mojom ir „Balticum Management“ ekspertu Magne Reme, aptarė investicijų Kaune galimybes. Vienas pagrindinių susitikimo klausimų buvo didelio, turistams skirto, viešbučio projekto likimas.

Norvegai pateikė siūlymą pastatyti, anot jų, geroje vietoje esančio pastato statybą ir pirmame jo aukšte įrengti paslaugų bei prekybos centrą, o kituose – įvairias kontoras, butus privatiems asmenims. Abiejų firmų atstovai tiria, analizuoja dokumentaciją, apžiūri pastatą ir pateikia įvertinimo komisijos išvadą. „Baltijos investicijų fondui“, kuris siekia užmegzti ilgalaikius ryšius su Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybėmis.

Pasak ekspertų, 55 mln. dolerių iš Norvegijos valstybės išdo siekiama kuo geriau panaudoti, investuojant į perspektyvius duomenis turinčias įmones ar pastatus. Nekilnojamojo turto agentūros atstovas pateikė konkretų pasiūlymą Norvegijoje atidaryti tokios Lietuvai atstovaujančios firmos kontorą.

Norvegų įvertinimo komisija apie savo darbą teiks informaciją ir palaikys tiesioginius ryšius su miesto administracija.

(AGEP, 06.04)

ir Kristaus pavyzdžiu, išvysius prekiatuočius iš sinagogos, ne-leisti niekinti šventovės. Pa-gaidaujame, kad pritartumėte knygnešių ainių minčiai, vietoje „karčiamėlės“ čia įrengti Knygnešio muziejų su skaitykla ir tautodailės suvenyrų kiosku. Muziejaus ekspozicijoje būtų eksponuojami ne tik carinių spaudos draudimo, bet ir okupa-cinių metų pogrindinės bei parr-tizaninės veiklos medžiaga, kuri renkama ne vien knygne-šių ainių. Ypač gausiai jos yra sukaupę Kaune egzistuojantis Rezistencinio pavidlo archyvas „Atmintis“, neturintis sąlygų ne tik juos eksponuoti, bet ir išlaikyti. Be to, čia dar galėtų glaustis keli, pastogės neturintys kultūrinių organizacijų (Vil-nijos, Sėlių, Žemaičių kultūros, 1941 m. sukilėlių, ir netgi Kul-tūros fondo ir kitų) sąjungų, draugijų Kauno skyriai. Jiems visiems užtektų vieno patalpų savo kultūrinei, visuomeneinei veiklai test.

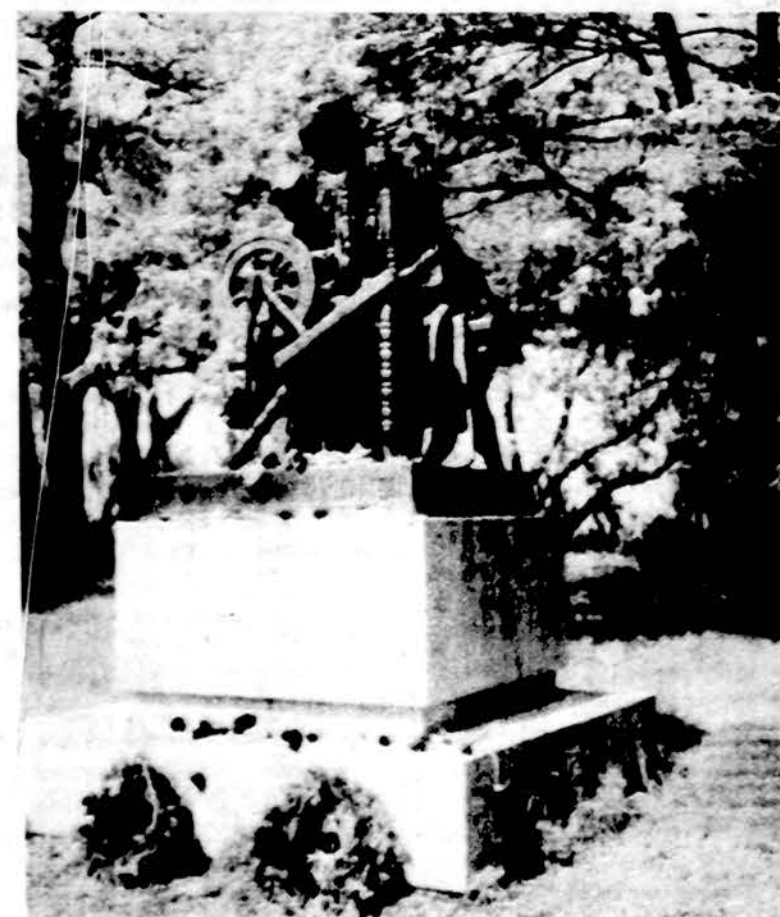
Miesto valdžios remiamas, globojamas, liepsnotų Kaune nuostabus „Romuvos“ židyns, kurio naudos mūsų lietuviškai dvasiai ir tėvynės atečiai nei-manoma įvertinti.

Juozas Grašys
Lietuvos Knygnešio draugijos
Kauno skyriaus pirmininkas

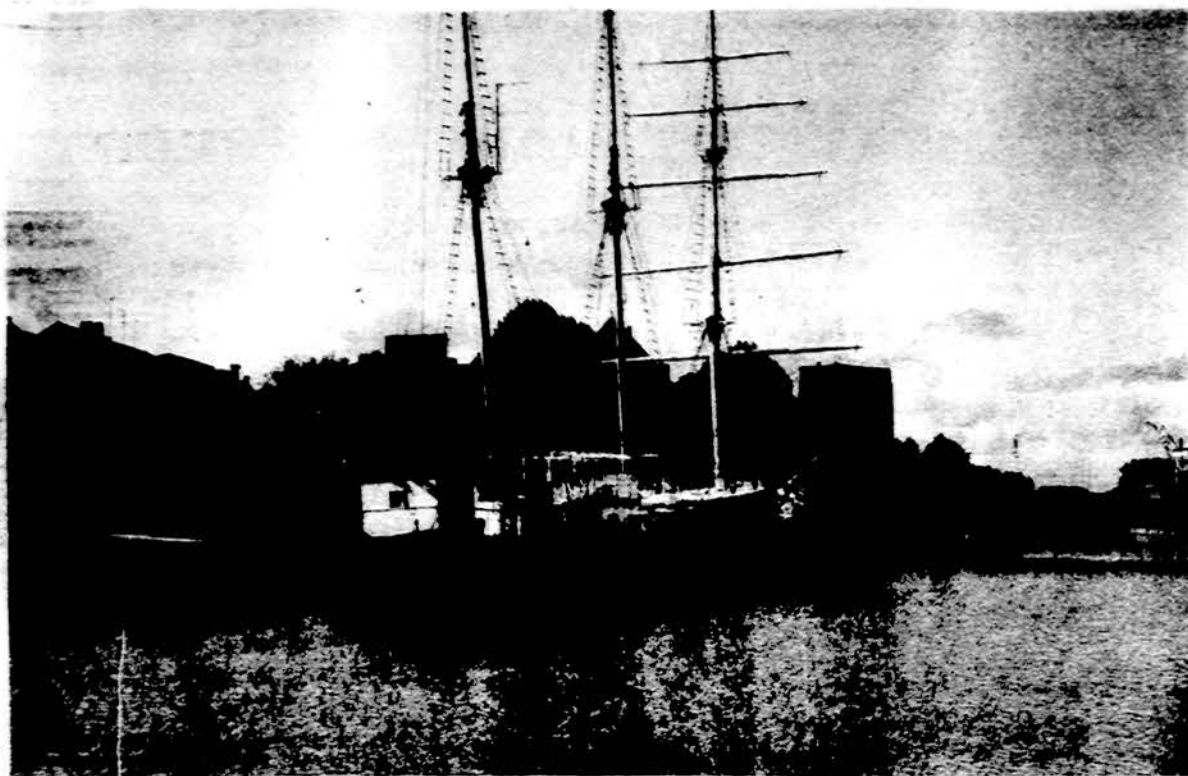
Karo muziejaus vaizdas Kaune iš K. Done-laicio gatvės. Nuotrauka iš 1921-31 metų.

Iš Andriaus Druckaus rinkinio

P. Rimšos skulptūra „Lietuvos mokykla“ Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelyje Kaune.

Nuotr. Prano Abelkio

Klaipėdos senamiestis. Danės upė.

Nuotr. Juozo Polio

KRANTE IR JŪROJE

B. STUNDŽIA

Trumpos žinios

Baltijos laivų statykloje jau pastatyti Lietuvos jūrų laivinkystės bendrovės 3 laivai: „Vytautas“, „Gediminas“ ir „Asta“.

„Asta“ buvo nuvilktą į Ispaniją, kur tenka atlikti vidaus įrengimus.

Ispanijoje Bilbao uoste, laive „Kapitonas Izmiakov“, keičiant igulą, imigracijos pareigūnai pareikalavo, kad pakeista igula išskristų lėktuvu, o ne išvažiuotų autobusu ir laike uždarą viešbutyje, nes, anot jų, tai buvo „sovietico“, atseit sovietinis laivas. Nereikia ir stebėtis, nes rusiškas laivo pavadinimas, kapitonas ir igula rusakalbiai.

Atstaciūnų nepriklausomybė Lietuvoje, jūrų laivinkystės buvę komunistų vardais pavadinti laivai gavo... rusų kapitonų vardus. Mat to norėjo bendrovės vadovas, surisjęs lietuvius. Turbūt galvojo, kad nepriklausomybė truks gal kokių metų, antrus. Matomai, po spaudoje pasirodžiusių rašinių laivai buvo pradėti vadinami lietuvių kapitonų vardais: „Daugėla“, „Domeika“, „Marcinis“, „Kaminskas“. Bet dar liko laivai su nepakeistais pavadinimais „Reutov“, „Stulov“, „Dubinin Chromcov“, „Merščikov“.

Klaipėdoje kovo 14-15 d. viešėjo Švedijos karališkojo laivyno vadas viceadmirolas P. Nordbæk. Jį lydėjo komandoras S. Engdal ir kiti pareigūnai.

Žvejybos bendrovė „Jūra“ vis dar skendi skolose, dažnai per aržytines pardavinėja laivus. Keičiasi bendrovės direktoriai, bet reikalai negerėja. Už skolas dalį laivų perėmė Žemės ūkio bankas, bet ir jiems su žvejyba sunkiai einasi. Bankas nu-

traukė nuomos sutartį su viena Islandijos firma ir laivas „Vydūnas“ Klaipėdą pasiekė su 4 islandiečiais, kurie atstovavo nuomininkus. Išliko nesuprastas su Islandija dėl tarimais „pagrobtų“ 4 islandiečių.

Balandžio mėnesį Klaipėdos Jūrų uosto mokyklos 35 ketvirtosios kursinio mokinio, daugumėla rusakalbiai, laikė specialius egzaminus. Egzaminų komisijoje buvo kapitonas N. Severičikas (pirmininkas) E. Astikas ir V. Pakalniškis.

Lietuvos jūrų laivinkystė pirkto Italijoje dar vieną keltą, kuris buvo pavadintas „Palanga“. Keltas plaukios Klaipėda-Kylis linijoje.

Arėtuotas buvęs Jūrų uosto mokyklos viršininkas kpt. Zafeckis už 40,000 dolerių kyšio gavimą.

Balandžio pabaigoje Baltijos jūroje ir Kairių kariniame poligone vyko pratimai, kuriuose dalyvavo karo laivai fregatos „Aukštaitis“, „Žemaitis“ ir pagalbiniai laivai: sausumoje veikė 7-tas pamario batalionas, brigados „Geležinis vilkas“ daliniai ir oro pajėgų lėktuvai.

Gegužės mėn. pakrikštytas 4,500 tonų sauskruvis laivas „Gediminas“. Krikštijimo laivyno kunigas B. Talaišis, o „krikšto mama“ buvo susisiekimo ministro žmona E. Biržiškienė. Dienraštis „Klaipėda“ stebėjosi, kad prezidentas A. Brazauskas su laivo kapitonu V. Rudžiu apie laivo navigacines savybes kalbėjo rusiškai.

I Klaipėdą atplaukė ir prisirišo prie krantinės su Švedijos karališkojo laivyno mokomieji burlaiviai „Falken“ ir „Gladen“. Šiuose burlaivuose atlieka praktiką ir trys lietuviai kariūnai.

Baigtas remontuoti moko-

masis laivas, pavadintas „Brigita“. Pavadinimą parinko uosto vadovybė. Matomai ten irgi vyrauja rusakalbiai; negi nerado lietuviško vardo? Kapitonas paskirtas A. Liebus.

Buvęs nedidelis žvejybos laivas buvo atiduotas „Budžio“ klubui, kuris rūpinasi senų istorinių laivų atstatymu. Laivas pertvarkytas ir pavadintas „Pilėnu“. Gegužės 8-14 d. 7 moterų igula lankėsi Švedijos Karlskronos uoste. Moterys atstovavo Lietuvos žaliuosius. Yra nesuprastas tik dėl laivo klasės. „Budžio“ klubo pirmininkas K. Frankas sako, kad „Pilėnas“ yra motorinė jachta, o saugaus plaukiojimo inspekcijos viršininkas, kpt. H. Butkus teigia, kad „Pilėnas“ yra žvejybos laivelis. Tarp kitko, kelionėje į Švediją laivą pagavo trumpalaikė audra, ir jo ieškojo trijų valstybių lėktuvai.

Švedijos vyriausias ginkluotųjų pajėgų vadas gen. O. Viktorinas susipažino su Lietuvos karinių jūrų pajėgų laivais ir kranto objektais. Jį lydėjo kariuomenės vadas gen. J. Andriškevičius ir karinių jūrų pajėgų vadas komandoras R. Baltuška.

Jūrų muziejus, o dabar jūros kultūros centras „Jūrų Lietuva“, kuris randasi Kogalyje įkurtas prieš septyniolika metų. Ten veikia muziejus, akvariumas ir delfinariumas. Įrangos jau pasenusios ir laukia atnaujinimo, bet trūksta lėšų, pasakojosi susirūpinęs direktorius A. Kazdailis.

Kreipimasis

Lietuvos prekybos ir žvejybos laivynas, įvairiose tarnybose dirba daugiau kaip 80 proc. rusakalbių, todėl įstaigose ir laivuose kalbama rusiškai ir eilė laivų turi rusiškus pavadinimus.

Rusakalbių kapitonų vadovaujamos laivuose keli lietuviai jūreiviai nedrįsta į kapitonus kreiptis lietuviškai, nes nenori patekti į jo nemalonę.

Nors tarptautinė laivinkystės kalba yra anglų, bet Lietuvoje naudojami rusų jūrininkystės terminai.

Norint laivyną pamažu įdiegti lietuviškumą, Jūrinės knygos fondas Toronto 1992 m. išleido trumpą lietuvišką-anglišką jūrinį žodyną, kurį veltui išdalinė laivynui, jūrinei spaudai, buriuotojams ir jūros skautams. Fondas, puoselėjant pajūryje lietuvių, jau 1978 m. išleido buriuotojams 265 psl. vadovėlį „Būres ir varikliai“, 1984 m. pakartojus antrą laidą, daugumoje veltui perleido Lietuvos buriuotojams. 1990 m. Lietuvoje išleido jūrinį apybraižų ir kelionių aprašymų 236 psl. knygą „Septyniosios jūros“.

Šiuo metu Lietuvoje pageidautina angliškai-lietuviško žodynelio antroji dalis. Žodynelis jau paruoštas, todėl kreipiamės į tautiečius, prašydami paramos jį išleisti.

Fondo adresas: H. Stepaitis, 21 Cosmo Rd., Etobicoke, Ont. Canada M8X 1Z3.

PUNSKO LIETUVIŠKOS GIMNAZIJOS 40-METIS!

Siemiet Suvalkų Trikampio Lenkijoje pagrindiniam kultūriniam lietuviškam židiniui – Punsko Kovo 11-osios lietuvių gimnazijai – sukanka 40 metų nuo jos įsteigimo. Juk tai yra viena iš dviejų lietuviškų gimnazijų, veikiančių už Lietuvos ribų. Garbės tiems Suvalkų krašto lietuviams, kurie 1956 metais sugebėjo įtikinti tuometines įvairių pakopų Lenkijos politines ir administracines valdžias žmones apie tikslumą ir reikalingumą vietiniams lietuviams siekti vidurinio išsilavinimo savo gimtąja kalba. 1956 metų rugšėjo pirmąją pradžioje veikti dvi klases: 8-oji bei 9-oji, kurios mokiniai lietuviai buvo perkelti iš Suvalkų miesto vidurinės mokyklos. Per 40 metų Punsko gimnazijoje beveik visi mokslo dalykai yra dėstomi lietuvių kalba (išskyrus lenkų k., Lenkijos istoriją), bet vadovėliai naudojami lenkiški (išskyrus vadovėlius lietuvių kalbai ir porą kitų pagalbinų knygų). Mokslo trunks ketverių metų, o mokiniai, sėkmingai išlaikę egzaminus iš lenkų k., lietuvių k., matematikos ir kito dalyko, pagal pasirinkimą, turi teisę stoti į Lenkijos arba Lietuvos universitetus bei kitas aukštąsias arba aukštesnias mokyklas. Dabar

šioje gimnazijoje mokosi per 120 mokinių, kurie yra Suvalkų trikampio lietuvių vaikai, daugiausia iš Punsko krašto. Mokslo lygis yra gan aukštas, daugelis abiturientų sėkmingai tęsia mokslus, aukštosiose mokyklose, žymi jų dalis grįžta į savo kilmės kraštą. Punsko Kovo 11-osios gimnazija turi savąsias tradicijas, be to, sėkmingai veikia aukšto meninio lygio mokinių ansambliai: „Ulbonėlės“ (vad. A. Šliaužys), folklorinė grupė (vad. Ald. Vaicekuskienė) ir kiti. Kaip nepaminti sporto vienietį, ypač berniukų ir mergaičių krepšinio komandų (vad. V. Budzeika ir G. Blūdzienė), kurios yra vienos geriausių Suvalkų vaivadijoje. Be to, puikiai paruošiami nuolatiniai kultūriniai renginiai, skirti Motinos dienai. Vėlinių vakarui (vad. Alicija ir Algis Uzdilai), lietuvių tautinių švenčių metinėms paminėti ir kiti.

Punsko gimnazija gali didžiulius, kad sugeba paskatinti jaunimą pažinti ir gerbti savo etnines tradicijas, pajusti bendras mūsų tautos kultūrą vieniandienai šaknis bei suvokti įvairių kultūrų skirtumus ir bendrybes. Pagrindiniai lietuviškų kultūriniai visuomeniniai organizacijų ir kitų sambūrių Suvalkijoje ir kitur vadovai ir

VIETOJ VALENTINO TEBŪNIE MILDOS DIENA

Kazlų Rūdos politikalių ir tremtinių skyrius (pirm. Algimantas Lelesius) pasiūlė Kazlų Rūdos vidurinės mokyklos užklausinio darbo organizatorei Vaidai Juskienei, rajono švietimo skyriaus vedėjui pritariant, organizuoti tarp vyresniųjų klasių mokyklų diskusiją „Gal vietoj Valentino tebūnie Mildos diena?“. Diskusija įvyko gegužės 10 d. Panašios diskusijos laivą jaunimo mąstymą ir stiprina mūsų tautinę savimone.

Mūsų kultūra pastaraisiais metais patiria gan agresyvią Vakarų kultūros įtaką (sovietmečiu tokia įtaka buvo iš Rytų). Per televiziją demonstruojami metai trunkantys kaviokai, bukinantys, slegiantys savo beprasmybe serialai, mokyklose užsienio kalbų dėstytojų skiriamas daugiau dėmesio negu gimtajai kalbai ir pan. Vienas amerikietis, dėstęs vienoje mūsų mokykloje anglų kalbą, net patarė pripratinti mus švesti „Padėkos dieną“, grynai amerikietiška šventė.

Valentino dienos (ją prieš porą – trejetą metų pradėjo švesti mūsų žalias jaunimėlis) minėjimas, kurį negalvodama propaguoja mūsų televizija, – „arija“ iš tos pačios „operos“. Ši tradicija yra grynai vakariečių ir, taip teigia mūsų etnokultūros tradicijų žinovai, visiškai svetima mūsų tautiniam mentalitetui. Psichologiniu požiūriu, matyt, jaunimui tokia diena (išimtyje) reikalinga, todėl ji taip lengvai suranda sau šalininkų. Šiuo atveju turbūt prasminga būtų „nebeždžionauti“ vakariečius, o kol Valentino diena dar tvirtai neįsigalėjusi, paieškoti tam tinkamos, ją pakeičiančios datos mūsų mitologijoje, senovės tradicijose. P. Dundulienė knygoje „Senovės lietuvių mitologija ir religija“ rašo, kad tarp moteriškų dievybių gana svarbią vietą užėmė meilės ir laisvės deivė Milda. Ji tolygi romėnų Venerai, graikų Afroditei. Beje, Mildos vardas ne tik pagoniškas, bet ir krik-

ščioniškas. Manoma, kad Lietuvoje būta Mildos šventyklų Vilniuje, kur Kryžių kalnas, Kaune Svirkigalioje (dabar Aleksotas), Nemuno ir Neris santakoje.

Mildos garbintojus vadino mildauninkais. XVI a. rašytiniuose šaltiniuose balandžio mėnuo vadinamas Mildos mėnesiu, t.y. skirtas deivei Mildai. Buvo tikima, kad Milda apskrieja žemę visą pasaulį oro vežime, kurį traukia būrys baltų kaip sniegas balandžių. Žnyniai maldiniai turėjo vaistų, kurie sužadindavo ar numalsindavo meilę.

Simboliška, kad Mildos diena (gegužės 13-oji) būna pavasari, kada prabunda gamta, viltys ir jausmai.

O svetima mums Valentino diena (vasario 14-oji) nepatogi dar ir dėl to, kad ji pernelyg arta Vasario 16-osios (kuri, anot kai kurių jaunuolių, lieka pašventus Valentino diena, tik „atsipigiriojimai“), ir minima, deja, žiemą.

Kviečiame jaunimą pritarišiai naujai tradicijai.

Algimantas Lelesius

IVERTINTA GABI LIETUVAITĖ

Audra Nelsaitė-Narbutienė

Watson Land Company, Carson, CA, įvertindama Audros Nelsaitės-Narbutienės sugebėjimus, suteikė jai viceprezidentės titulą. Pasak Watson Land Company prez. ir CEO Richard M. Cannon: „Audra yra ypač gabi administratore, turinti daug praktiškos patirties su mūsų bendrovės nekilnojamo

veikėjai yra buvę šios mokyklos auklėtiniai. Juos sutinkame dirbančius mokytojų visose lietuviškos mokyklose Suvalkijoje. Kai kurie buvusieji šios gimnazijos abiturientai išgijo mokslo laipsnius ekonomikos, istorijos, medicinos srityje ir, be to, sėkmingai visuomeniškai darbuojasi lietuviškos veiklos baruose. Vienas pūnskiečių yra Lietuvos ambasados prie Šventojo sosto ir Maltos ordino kanceliarijos vedėjas, o taip pat Vatikano radijo lietuviškų laidų redaktoriumi.

Šiais metais liepos 5-7 d. įvyko Punske Kovo 11-osios lietuvių gimnazijos 40-mečio iškilmės ir abiturientų suvažiavimas. Be to, šiai vidurinei mokyklai buvo išteikta gimnazijos vėliava.

Prie progos reikia pastebėti, kad daugelis Seinų miesto ir jo artimųjų apylinkių gyventojų, ypač iš jaunėsios kartos, yra beprarandantys etnines tradicijas, dėl to susilpnėjusi jų tautinė savimone, ypač, kad Seinų mieste jau keliasdešimt metų praktiškai nėra lietuviško švietimo, neįsteigtas nei vaikų darželis, nei pradinė bei vidurinė lietuviška mokykla. Punsko gimnazija turi ir savo rūpesčių, visų pirma reikalingi lietuviški vadovėliai. Ji neturi savo atskiro mokyklinio ar stato, dabar prisiglaudusi yra viename pastate su kitomis mokyklomis.

Palinkėjime Punske Kovo 11-osios lietuvių gimnazijai šviesios ateities ir viso geriausio!

Sigitas Krakauskas

turto nuosavybėmis ir ypač sugebanti toliau puoselėti mūsų bendrovės istorinį paveldą, aprūpinti klientus aukščiausio laipsnio profesiniu pataravimu“.

Kaip viceprezidentė, Audra Narbutienė yra atsakinga už bendrovės turto administravimo skyriaus veiklą. Ši sritis koncentruojama į ryšius su klientais, turto apsaugą besikeičiančioje rinkoje ir turto finansinį administravimą.

Audra turi daugiau kaip dešimtmečio patirtį nekilnojamo turto srityje, yra veikli narė įvairiose, su jos profesija susijusiose organizacijose. Watson Land Company yra didžiausia industrinių pastatų bei centrų vystymo ir statybos bendrovė Los Angeles apylinkėse ir viena stambiausių visoje Amerikoje. Per pastaruosius 30 metų ši bendrovė suplanavo ir įsystė daugiau kaip 1,000 akrų industrinių-komercinių pastatų nuosavybių plotą. Be to, šiuo metu administruoja daugiau kaip 9.6 mln. kvadratinį pedų savo pastatytų industrinių, technologinių, istaigų pastatų bei verslo centrų.

Audra buvo labai gabi studentė, per trejus su puse metų baigusi Loyola Marymount universitetą Los Angeles, įsigydama verslo administracijos ir prekybos diplomą. Vėliau lankė Loyola Law School Los Angeles, CA. Studijuodama buvo veikli Alpha Phi Sorority narė (buvusi ir valdybos narė). Ji taip pat 12 metų lankė ir pirmąją mokinę baigė Sv. Kazimiero lituanistinę mokyklą Los Angeles mieste, lankė pedagoginius kursus laisvai kalba ir rašo lietuviškai, nuo mažens dalyvavo lietuviškoje veikloje, redagavo lietuviškus ir anglų kalba leidinius („Travel Magazine“, „Pasaulio lietuvių sąjungos žiniaraštis“), buvo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos narė, ateitininkė ir skautė, visa laiką šoko L.A. LB „Spindulio“ ansamblyje.

Ištekejęsi už Rimo Narbuto, baigusio verslo ir kompiuterių mokslus, turinčio dvi nuosavas bendroves, gyvena Fullerton, CA, ir augina sūnų Tomą Kiprą bei dukrelę Kristiną Katariną. Vaikai auklėjami lietuviškoje dvasioje, kur lietuvių kalba yra pagrindinė. Abu su vyru yra aplanke Lietuva, domisi bei siejosi jos likimu.

Audrai Nelsaitė-Narbutienėi linkėtina daug sėkmės naujose atsakingose pareigose ir gyvenime.

I.P.M.

ATLANTA

IMPORT-EXPORT, INC

- * Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Kaliningrado sr., Maskvą, St. Peterburgą.
- * Skubiems siuntiniams - AIR CARGO
- * Aukštos kokybės maisto produktų siuntiniai.
- * Lemonto ir Marquette parko apylinkėse siuntinius paimsimė skubiai ir nemokamai;
- * Padedame įsigyti automobilius varžytinėse;
- * Persiunčiame automobilius ir jų detales, komercines siuntas bei baldus;
- * Verčiame ir notarizuojame dokumentus;
- * Paruošiame iškvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus.

ATLANTA tel. 312-434-2121, 800-775-SEND
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

E-mail: Atlanta@worldnet.att.net

Dirbame: pirmad.-penktad. 9-5 / šeštad. 9-2

JŪSŲ PASLAUGOMS MŪSŲ ATSTOVAI:
NEW YORK 914-258-5133, CLEVELAND 216-481-0011,
ROCHESTER 716-325-3888, PITTSBURGH 412-381-8859

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

SPECIALIOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$810
Riga	\$810
Tallinn	\$810
Minsk	\$810

I vieną pusę

Vilnius	\$560
Riga	\$560
Tallinn	\$560
Minsk	\$560

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba informacijos skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

ENERGETIKA (SIJUNGS Į „BALTIJOS ŽIEDĄ“)

Hanoveryje (Vokietija) Lietuva buvo pasiūlyta įsijungti į „Baltijos žiedą“, kuriam priklauso 11 prie Baltijos jūros esančių šalių energetikos sistemų. Bendrovės „Lietuvos energija“ generalinis direktorius Rimvydas Rukšėnas „Lietuvos rytui“ sako, kad toks planas šokiruoją Rusiją, nes Baltijos šalys technologškai atsiskirtų nuo Rusijos energetikos sistemos ir elektros energija nebeapsiektų Karaliaučiaus srities. Todėl Rusijai taip pat bus siūloma dalyvauti eksportuojant elektros energiją iš Lietuvos į Vakarų per Lenkiją.

Rusija ne tik galės dalyvauti „Baltijos žiede“, bet ir investuoti į elektros perdavimo linijas iš Lietuvos į Lenkiją statybą. Aukštos įtampos linijos tiesimas Lietuvos teritorinio hidroakumuliacinės elektrinės statybai baigti dar trūksta 120 mln. litų. R. Rukšėno nuomone, projektą pavyks įgyvendinti 2000 metais. Elektros energijai iš Lietuvos eksportuoti bus kuriama bendra su užsieniečiais įmone. Bendros įmonės akcininkėmis, be Lietuvos ir Rusijos bendrovių, pasak Rukšėno, galės tapti investicijas siūlančios Prancūzijos, Švedijos, JAV, Lenkijos ir Vokietijos firmos.

Lietuva per metus gali pagaminti per 30 milijardų kilovatvalandžių elektros energijos. Dabartiniai šalies poreikiai yra apie 11 mlrd. per metus. Lietuva kasmet galėtų eksportuoti apie 15 mlrd. kilovatvalandžių elektros energijos. Dabar Lietuva elektra tiekiamai tik Baltarusijai, Ukrainai ir Latvijai — maždaug 5 mlrd. kilovatvalandžių per metus. Kita vertus, dar nenusiprastas Ignalinos atominės elektrinės likimas.

Agentūra Reuter pranešė, kad Lietuva yra pirmą kartą pasaulio atominėje energetikoje. Lietuvoje didžiausia elektros energijos dalis pagaminama atominėje jėgainėje — 85,59 proc.

ATIDARĖ KAVINĖ

Plungės rajone, Kuliuose, nuosavo namo rūsyje pensininkai Danutė ir Vincas Butkevičiai įrengė nedidelę, labai jaukią kavinukę. Šis faktas nieko nenustebintų didmiesčio ar rajono centre, tačiau nedideliame miestelyje sumanyti tokia įstaiga — savotiškas žygdarbis šiuo skurdo ir vargo laiku, rašo „Lietuvos aidas“. Butkevičiai jau buvo įsteigę ūkininkų prekių parduotuvę, privežę visokių reikmenų, tačiau pirkejų buvo mažai. Užsigalėjusias prekes pavyko parduoti Rietavo turguje. Tuomet sugalvojo įrengti kavinukę.

Svečių akivaizdoje šeimininkas židinyje kepa šašlykus, kainuojančius tik 6,5 litu. Kava čia irgi gardesnė ir pigesnė nei mieste. Visą kavinukės interjerą suprojektavo, ir įrengė pats V. Butkevičius. Pasak šeimininko, į jaukią kavinukę renkasi miestelio inteligentai, ateina paplūgti jauni tėvai su vaikais. Kadangi lankytojų ne daug, tai kiekvienas sutinkamas kaip artimiausias giminaitis. Verslininkai vadina juokingais valdžios potvarkius. Mat jie reikalauja mokėti mokesčius ne pagal lankytojų srautą, ne atsižvelgiant kokioje vietoje kavinė įsikūrusi, o „už kėdę“. Butkevičiai išsiperko leidimą 8 kedems.

UŽSIENIEČIAI ANYKŠČIUOSE RADO PIGIŲ IR MADINGŲ BALDŲ

Baldus gamina bendrovė „Artokis“, kuri prieš metus perėmė bankrutavusios baldų įmonės „Modus“ turtą bei skolas. Čia iš natūralios medienos daromi paprasti ir pigūs baldai. Iš šių pavasarij Vilniuje veikusių tarptautinės baldų pramonės ir technologijų parodos „Artokio“ baldus nupirko olandai ir tirs šių baldų paklausą savo šalyje. Anykščių baldininkas surado Danijos ir Prancūzijos firmas, kurių atstovai atvažiavę pasiūlė darbo.

Pastaruoju metu su šia Anykščių bendrove savo projektus įgyvendina Lietuvos ir JAV įmonė „Jungtinės pajėgos“. Ką tik ši įmonė baldininkams įteikė naują projektą — įrengti 70 vietų piceriją Vilniuje. „Artokis“ pasirengęs per du mėnesius užsakovui atiduoti įrengtos picerijos raktus. „Artokio“ kėdės, stalai, interjero detalės puošia Vilniaus, Kauno, Alytaus barus ir kavines. Kėdės yra vienas populiariausių „Artokio“ gaminių. Masyvios ir prabangios anykščių kėdės kainuoja nuo 150 iki 500 litų. Komodas paskatino gaminti užsakovas iš Olandijos. Šis senoviškas baldas be lietuviams įprastų drožinių gamina mas vakarietiškai įprastus šiuolaikiškus išvaizdos, rašo „Lietuvos rytas“.

LIKVIDUOJAMAS KAUNO TABAKO FABRIKAS

Likviduojamas bendrovės „Kova“ 1917 m. Kaune pastatytas tabako fabrikas. Tokį nuosprendį bendrovei, prieš trejus metus pasirašydamos sutartį paskelbė „Philip Morris“ ir Žemės ūkio ministerija, rašo „Lietuvos rytas“.

Likviduojamos bendrovės turas bus parduotas aukcione. Gamybos įranga, kaip metalo laužas, už milijoną litų ketina nupirkti „Philip Morris“. Ji suinteresuota, kad Kaune niekas daugiau negamintų cigarečių. Pagal susitarimą su „Philip Morris“, 250 bendrovės darbuotojų gaus išeitines pašalpas ir 24 mėnesių atlyginimo dydžio kompensacijas. Tai pirmas atvejis Lietuvoje, kai iš karto atleidžiami ir gauna kompensacijas visi įmonės darbuotojai ir kai dėl to neprotestuoja profsąjungos.

AMERIKIETIS NEDUODA KYŠIŲ LIETUVOS VALDININKAMS

Trečius metus Kupiškėje gyvena ir dirba amerikietis Stivas Lajenas. Jis vadovauja vadinamajai Kupiškio amerikonių lentpjūvei, kuri garsėja dideliais atlyginimais, rašo „Respublika“.

Vadinamojoje Kupiškio amerikonių lentpjūvėje gaminama aukštos kokybės produkcija. Ji siunčiama į JAV, Japoniją, Angliją, Vokietiją, Olandiją. Lentpjūvei vadovaujantis Stivas Lajenas sako, kad 18 proc. pridėtosios vertės mokesčio yra per didelis, jis gąsdina žmones ir turėtų būti apie 10 proc. Tačiau amerikietis sako jokiam Lietuvos valdininkui nėra davęs kyšio.

Lentpjūvėje dirba apie 70 žmonių. S. Lajenas nesako, kiek jie uždirba — tai firmos paslaptis. Šioje firmoje dirba dar du

amerikiečiai. Prieš jais apsigyvenant Kupiškėje, Norvegijos firma pastatė tris namelius prie ežero už kelių kilometrų nuo Kupiškio. Teritorija aptverta tvora.

Prieš 10 mėnesių į Lietuvą atvyko S. Lajeno žmona Luiza su ketverių ir aštuonerių metų dukterimis. Tada jie Vilniuje išsinuomavo butą, nes mergaitės tris dienas per savaitę mokosi tarptautinėje mokykloje, kurioje mokosi dauguma diplomatų vaikų. Kupiškėje Lajenai samdo mokytoją, kuri visą šeimą moko lietuvių kalbos. S. Lajenas prisipažįsta, kad jam sunkiai sekasi, žmona ir dukros jau gali šiek tiek pakalbėti lietuviškai.

Didžiausius skirtumus Lietuvoje ir Amerikoje Lajenai įžvelgia mityboje. Tačiau per tuos porą metų Lietuvoje maisto asortimentas tapo žymiai įvairesnis, ir amerikiečiai jau gali patenkinti savo poreikius. Jie ypač vertina lietuviškas daržoves ir sako, kad jos daug geresnės negu Amerikoje. Amerikiečio nuomone, Lietuvoje bent 4 kartus brangiau kainuoja džinsai, todėl juos vežasi iš JAV. Lietuvoje gerokai brangesni nauji ir važinėti automobiliai, brangus yra benzinas. Su reketininkais ir automobilių vagimis susidurti dar neteko.

Rima Jakutytė

Hawaii — nuostabi sala. Jei ruošiatės joje lankytis, siūlome apsigyventi „Hale Gediminas“, kur jūsų laukia **lova ir puerčiai**. Dėl informacijos skambinkite: tel. 808-328-8169

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitę

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

SPORTINIAI MARŠKINAI (T-SHIRTS) IR KREPŠNIO KOMANDŲ LEIDIMAI (LICENSE).
PADETI LIETUVOS SPORTO VEIKLAI IR 1996m. OLIMPIADUJE ATLANTA, GEORGIA

MARŠKINAI: MARCI (TIE-DYED) — \$25.00
JUCI AR BALTI — \$20.00 (JOL PRIGETI \$3.00)

KREPŠNIO KAMUOLYS: TRISPALVIS, SU KOMANDOS EMBLEMA PASIRASYTAS SĄRŪNO MARČIULIONIO IR, ARVYDO SABONO \$25.00

PERSIUNTIMAS (U.S.A.) VELTUI

UŽSAKYMUS SU ČEKU AR PAŠTO PERLAIDA SIŪSTI: RBNM / R.B. BUTKIS 80 E. 212 ST. EUGLE OHO 44123-1081 (216) 732-8230

VARDAS / PAVARDE _____
ADRESAS _____
TELEFONAS _____

BALTIA EXPRESS CO LTD.,
(PRES. VIDMANTAS RAPSYS)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ
TIK TRUMPĄ LAIKĄ, BALTIA EXPRESS SIŪLO NAUJĄ PASLAUGĄ: JEI JŲSŲ GYVENATE ČIKAGO APSYLINKĖSE JŲSŲ SIUNTINIS SUPAKUOSIME IR PAISIME TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ

NEMOKAMAI

- SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS.

BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI RD
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSenville, IL 60106

ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

B & D

Taisome ir dengiame visų rūšių stogus, statome priestatus, garažus, balkonus, tvoras, dedame plyteles, parketą, langus, duris.
Atliekame dažymus.
Kazimieras, tel. 312-625-3465

STASYS ŠAKINIS

Dažytojas
iš vidaus ir iš lauko;
popieriuoja kambarių sienas.
Darbas garantuotas.
4812 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-8107

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/CA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Kraustotės | Florida?

Juozo Staneičio firma **INVESTMENT PROPERTIES** siūlo pagalbą perkant namus, žemes ar verslą. Tel./Fax: 1-800-330-5478.

Perkame Lietuvos bibliotekoms Lietuvių enciklopediją komplektais. Enciklopedija Lithuania ir Br. Kvilio „Lietuvių bažnyčios“ 6 tomas. Siūlyti: A. Kalrys, P.O. Box 29060, Chicago, IL 60629. Tel. 312-778-0628; skambinti po 6 v.v.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-767-1929

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPŪTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumas ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas prenamomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas prenamoms kainomis jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas.
Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

WAGNER

MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

HELP WANTED

Ieškomas darbininkas sunkvežimio ir automobilių remontui bei dažymui. Kreiptis: **Steve Labinas**, tel. 708-396-1515.

MANUFACTURING

JOBS NOW!!

U.S. Robotics

- Assemblers
- Solderers
- Inventory
- Electronic Technicians
- Machine Operators
- Shipping/Receiving

Apply Now!
24 Hour Job Line
847-853-3705
Olsten Staffing Services
8800 W. Bryn Mawr
CHICAGO
(on I-55) 4th floor

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis, kompanijoms ir namų ruošos darbininkams. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

RENATA'S DOMESTIC

POSITIONS AVAILABLE: nannies, housekeepers for English speaking women.
Call: 312-286-7267

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 312-585-3997

Century 21
OLSIK & CO., INC.
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439

„Nekilnojamo turto pirkime ar pardavime“
„Chicago apylinkėse ir priemiesčiuose“
Skambinkite:
MARIJA STONIKAS
Realtor • Bus. 708.257.7100
Res. 708.969.3732

Century 21
KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Parduodamas butas — „condo“, Miami, gražioje Bay Harbor Island saloje, pirmame aukšte, šviesus, kampinis butas; 1 mieg. 2 prausyklos. Kambariai dideli; baseinas; nepilnai 1 mylia iki jūros; netoli autobusų; krautuvis. Priimama kaina; tik virš 55 metų amžiaus gali pirkti. Gražūs baldai irkt. lieka nemokamai. Teirautis: (305) 891-1311, **Marytė Jakaitienė**.

FOR SALE

Brighton Plk. parduodamas namas: 5 ir 4 kamb. Apkaltas alumiiniu. Arti Metra susisiekimo, krautuvių, bažnyčios. Apyl. 48 ir Maplewood. Reikalingas mažų pataisymų. Geras pirkynys. Kreiptis: 312-767-2680

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos ieško bet kokio darbo šeštadienį ir sekmadienį. Tel. 312-847-5583

Vyras, elektrikas, turįs patyrimo, žmona ir sūnus ieško darbo. Gali atlikti namų ruošos ir aplinkos darbus, namų vidaus remontus, elektros pataisymus. Skambinti Justinui: tel. 312-843-1427.

Moteris ieško darbo. Moka anglų kalbą, turi automobilį. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones arba ligonius. Skambinti Kristinai: 312-581-0228.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug su taupykite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus. Darbo val.: kasdien 8 v.r. - 6 v.v.; šėtd. 8 v.r. - 4 v.p.p.; sekmd. uždaryta. Antrd. ir trečd. susikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 312-776-8998

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

COLDWELL BANKER
MICHIGAN
COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
10 N. Whitaker St.
New Buffalo, MI 49117

VIDA B. ŠVABAS

Tel. namų 615-756-1408
bus. 616-469-3950
fax 616-469-5445
v.m. 616-469-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba komercinę nuosavybę

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60455
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. 312-779-0410. Kalbėti angliskai.

Cicero, IL išnuomojamas švarus kambarys su baldais suaugusiems asmeniui. Moderni virtuvė, vonia, privatus įėjimas. 2-as aukštas: \$250 į mėn. Skambinti 708-887-1708 arba palikt „message“.

Išnuomojamas 4 kamb. butas su šiluma, suaugusiems. Kreiptis: 7136 S. Mozart, Chicago, antras aukštas, 8 šono.

Išnuomojamas 5 kamb. butas ramiaame name. \$525 į mėn. + \$525 „deposit“. Tel. 312-471-0811.

IEŠKO BUTO

Jauna moteris ieško išsinuomoti kambarį Naperville, IL. Ji ten gavo darbą. Skambinti: 708-656-6599.

FOR SALE

Parduodami bilietai — Atlanta, Olimpiada, Krepšinis. Liepos 28 d. Lietuva — Kinija. Rugsio 2 d. Finales 5-6 ir 7-8 vietų. Tel. 312-396-3208.

Take Stock in America
U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

**JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA**
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-8009

KĖLIMASIS IŠ VIETOS Į VIETĄ

Mes visi keliamės, keliamės ar kelsimės iš vieno buto į kitą, ar iš vieno namo į kitą. Kadangi dažnai nesikilnojame, tai padarome klaidų, kai kurių dalykų nežinome, ir kartais tas nežinojimas kainuoja pinigų bei įvairių sunkumų.

Keletas patarimų tiems, kurie kraustosi į naujus namus, butą, ar jie kraustyti patys, ar samdytų specialistą kraustytoją.

Baigėsi mokslo metai, prasideda kraustytojų sezonas. Amerikiečiai paprastai laukia savo vaikų mokslo metų pabaigos prieš keliantis į naują gyvenvietę kitame šalies pakraštyje, ar tik kitoje miesto pusėje. Daugiau kaip 16 milijonų amerikiečių šeimų pakeis savo gyvenvietes 1996 metais. Pusė jų — šią vasarą. Remiantis Movers Conference duomenimis, daugiausia jų šiais metais keliasi į Oregon, N. Carolina ir Nevada. New York, New Jersey ir California yra valstijos iš kurių daugiausia kraustosi.

Jūs galite kraustyti patys, išsinuomodami sunkvežimį ir kitas reikalingas kraustytojų priemones, arba galite samdyti profesionalius kraustytojus. Galite sutaupyti pinigų, patys supakuodami daugumą savo daiktų ir pasinaudodami tik profesionalo kraustytojo pagalba pervežant. Nesvarbu, ką jūs nuspręsite, bet žinokite, ką darote. Numatykite iš anksto kraustytojų laiką, ypač vasaros metu, ir stenkitės nesikraustyti pradžioje ar gale mėnesio, kada visas yra perkrauta.

Specialistai pataria pasiteirauti Better Business Bureau apie kraustytoją. Aplankykite jų firmą ir pažiūrėkite, kokie yra jų kraustytojų sunkvežimiai. Pasiklauskite draugų ir kaimynų, kokius kraustytojus jie turėjo ir kaip jie vertina jų patarnavimą.

Nereikalingus dalykus, kurių jūs per ilgai laiką prisiurkite, išparduokite „garažo išpardavime“. Pradėkite planuoti bent šešias savaites prieš kraustytoją, kad gerai galėtumėte viską apgalvoti ir suorganizuoti.

Ryder Consumer Truck Rental bendrovė sako, kad 90% amerikiečių, kurie šiais metais keis gyvenvietes, tai darys patys. Vienas šios bendrovės direktorių sako, kad galima sutaupyti 80% persikėlimo išlaidų, jei įstengia persikelti patys, nesamant specialistu.

Dažniausiai pasitaikanti klaida tu, kurie patys kraustosi, yra nenumatymas, kiek ir kokių priemonių kraustytojiems reikės; neužtenkamai dėžių, klijavimo juostų, virvių, ar sptynos sunkvežimio. Jei jūs kraustysitės patys, gerai

apgalvokite, kiek jūs patys galite atlikti. Būkite atsargūs, kilnojant (ypač sunkius) daiktus, kad nesusižeistumėte.

Praktiškai žmonės gaudavo kraustytojų dėžių iš maisto krautuvių. Dabar jau nebe galima gauti tiek dėžių iš krautuvių. Dauguma dėžių perkama iš kraustytojų firmų ar specialiu krautuvių. Pakuokite daiktus po truputį kiekvieną dieną ir imkite tik po vieną kambarį. Pradėkite nuo daiktų, kurių jums kasdien nereikia.

Suvenyriokit dūžtančius daiktus ir suglamžytą laikraštinių popierių, rankšluosčius, arba pripildykite dėžes išpūstos plastikos gabaliukų (kuriuos galima pirkti), kad dūžtančius daiktus laisvai nejudėtų dėžėje. Į kiekvieną dėžę dėkite ne daugiau, kaip 30 svarų ir užrašykite, kas toje dėžėje yra ir iš kurio kambario. 10 pėdų „minivan“ gali sutalpinti nuo 1 iki 2 vidutinio didumo kambarių baldus ar kitus daiktus. 15 pėdų „van“ gali sutalpinti 34 kambarių turinį, 20 pėdų, pilno dydžio „van“, gali sutalpinti 56 vidutinio didumo kambarių turinį, o 24 pėdų „van“ gali sutalpinti 7 ar daugiau kambarių inventorių.

Klaidos, kurių turėtumėte vengti, jei samdote profesionalų kraustytoją.

1. Jei kreipiatės tik į vieną kraustytoją, žinokite tik jo kainą. Reikėtų palyginti kainas kelių kraustytojų.
2. Jei nesuprantate pasirašytos su kraustytoju sutarties, kuri vadinama „bill of lading“. Šis dokumentas nusaką sąlygas, kuriomis jūs sutikote būti perkraustomas. Gerai supraskite sąlygas, ant ko ir kaip pasirašote.

„SOCIAL SECURITY“ IR VEDYBOS

Amerikoje birželio mėnuo vadinamas vedybų mėnesiu, nes daugiausia tą mėnesį būna vedybų. „Social Security“ įstaiga sako, kad tą mėnesį jie turi daug darbo, pakeisdami pavardes, o dar blogiau, kai moterys ištekęsios, užmiršta pranešti pavardės pakeitimą „Social Security“ įstaigai. Dėl to pasitaiko daug klaidų „Social Security“ mokėjimuose.

Darbdaviai atsiunčia mokėjimus nauja pavardė, o „Social Security“ įstaigoje dar yra sena pavardė. „Social Security“ įstaigoje viskas rekorduojama kompiuteryje, kai numeris neatitinka pavardės, atsiranda klaidų. „Social Security“ įvairūs mokėjimai, pensijos, nedarbingumo mokėjimai ir pan. priklauso nuo to, kiek asmuo savo gyvenime išdirbo ir įmokėjo į tą fondą. Ir jeigu pasitaiko klaida, tai kartais, išėjus į pensiją ar tapus ne-

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto savanoriai, visuomet prisideda uolia talka, kai tik prireikia „vyriškos rankos“. Iš kairės: Vytautas Dijokas, Antanas Jarūnas ir Albinas Hofmanas.

3. Jei nepažįstote ir nepatiktinate inventorius, kai jūs daiktai kraustytojo yra pamami ir pristatomi į naują vietą. Visada patikrinkite, ką paėmė ir ką pristatė į naują vietą.

4. Jei nepasiteiraujate tiksliai apie kraustytojo apdraudą ir kainą. Iš anksto žinokite, kokią ir kiek draudžianti kraustytojo apdrauda ir kiek jums kainuos perkraustymas.

5. Jei neprašote kraustytojo paaiškinti numatomą už kraustytoją kainą. Kai kurie kraustytojai siūlo „binding estimate“, kiti „non-binding“, kiti abi rūšis, o dar kiti abiejų kombinaciją. Išsiaiškinkite tą numatomą

kainą prieš, o ne po, tada jau bus per vėlu.

6. Jei neperžiūrėte atvežtų daiktų. Jei kas nors yra dingę, ar sugadinti, turėtų būti pažymėta jūsų, o taip pat ir sunkvežimio vairuotojo inventorius saraše. Tada kiek galima greičiau pareiškite savo pretenzijas („claim“) atlygimui už nuostolius.

Viską darant iš anksto, apgalvotai ir suplanuotai, galima sutaupyti daug pinigų ir rūpesčių.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Your money 1996.06.20).

Aldona Šmulkšienė ir Birutė Jasaitienė

SAUGOKIME SAVO DOKUMENTUS

Mūsų dokumentuose, beveik visuose, yra įrašytos mūsų asmeninės žinios, pvz. „Social Security“ numeris, gimimo data, adresas ir kt. Nesvarbu, kaip nesvarbūs tie dokumentai yra, neįsivaikome, kad jie papulę į kitų žmonių rankas. Nebeįsivaikome, kad jie įvairius dokumentus, prieš išmesdami, supuldykite, sukarpykite, kad kiti negalėtų pasinaudoti jūsų asmeninėmis žiniomis. Niekada nesinešioti savo dokumentų, kurie jums nereikalingi tuo metu su savimi. Aišku, mašinos vairavimo leidimą jūs turite turėti su

savimi visą laiką, bet kitus įvairius dokumentus, kaip draudimo, namų, mokslo baigimo, užsienio pasą ir pan. laikykite saugioje vietoje namuose ar seifo dėžutėje banke. Tas pats galioja ir kredito kortelėms. Jei jūs nevažiuojate į krautuvę apsipirkti, nesinešioti tų kortelių su savimi visą laiką. Jeigu vagis ištrauks jūsų pinigine, pagrobs jūsų rankinuką, turėsite daug vargo, kol sustabdysite savo kredito kortelių galiojimą, kol pakeisite ar išgysite kitus dokumentus. Tuo metu jūs galite daug prarasti, nes šių laikų vagys moka ir mėgstami, pasinaudodami jūsų asmeninėmis žiniomis, jūsų dokumentais, jus apvogti, padaryti jums daug nuostolių, jau nekalbant apie tą rūpestį ir vargą, kurį jūs patiriate, kol tuos dokumentus pakeičiate kitais.

Čia duosime vieną pavyzdį. Tai atsitiko vienam lietuviui, gyvenančiam Čikagoje. Šeima turi du namus: vieną Čikagoje, kitą Arizonoje. Vyras nuolat gyvena Čikagoje, žmona — daugiausia nori būti netoli vaikų ir vaikaičių Arizonoje. Visos Arizonos gyvenvietės sąskaitos siunčiamos į Čikagą, kurias vyras čia apmoka. Arizonoje prieš kelis mėnesius, pavogė žmonos mašiną. Mašinoje buvo draudimo dokumentai. Mašiną labai greitai surado. Nekreipė dėmesio, kad mašinoje nerado

draudimo dokumentų. Po kelių mėnesių Čikagoje vyras gauna telefono sąskaitą kelių tūkstančių dolerių suma, jo pavardė ir vardas, adresas Arizonoje, ne jų namo, o kito netolimoje kaimynystėje esančio. Arizonos telefono bendrovė nenorėjo nieko girdėti, kad čia ne jo sąskaita, kad čia kieno kito, nes sąskaitoje jo vardas ir pavardė, jo „Social Security“ numeris. Reikalavo tuoju užmokėti didelę kelių tūkstančių dolerių sąskaitą. Ir šiam žmogui truko daug laiko, reikėjo daug pastangų, į šį reikalą turėjo įsikišti ne tik policija, bet ir FBI, kol išaiškino, kas tą sąskaitą atidarė ir tokia suma išskambino. Kaip matote, prasidėjo nuo mašinos pavogimo ir draudimo dokumentų praradimo, o žinias, rastas draudimo dokumente, vagis panaudojo savo reikalam. Ir dar nežinia, ar čia galas, ar dar kur nors daugiau tie vagys panaudos rastų dokumentų žinias, kad galėtų pasipelniti. Taigi būkime labai atsargūs, saugokime savo dokumentus, nes šiais laikais vagys domisi ne tik pinigais, bet ir asmeniniais dokumentais, kuriuos jie labai gudriai ir sėkmingai naudoja jus apiplėsti.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

K. Mano dukrė gyvena Lietuvoje. Aš noriu važiuoti ir vasarą praleisti su ja. Kaip bus su mano „Social Security“ pensija?

A. Jei esate Amerikos pilietis, galite išvažiuoti, būti nesvarbu, kiek ilgai, svetimame krašte ir gauti „Social Security“ pensiją. Jeigu išvažiuojate ilgiau nei 30 dienų, praneškite „Social Security“ įstaigai, kaip ir kur norite, kad jūsų čekiai būtų siunčiami. Turite atminti, kad, jei išvažiuojate iš Amerikos, susirgsite, Medicare nemoka svetimame krašte. Medicare draudimas galioja tik Amerikoje.

Jeigu nesate Amerikos pilietis, turite tik „žalią kortelę“ — esate teisėtas Amerikos gyventojas, jei išvažiuojate iš Amerikos, tai tik 6 mėnesius gausite „Social Security“ pensiją. Po šešių mėnesių jums pensija bus nutraukta ir grįžtė turėsite iš naujo ją išsiriupinti.

Visus šiuos reikalus ir klausimus galite sutvarkyti pasikambinę nemokamu telefonu 800-772-1213.

K. Jei jūs išseinate į ankstyvą pensiją, pvz. 62 metų, kas bus su sveikatos draudimu, nes Medicare pradeda mokėti tik nuo 65 metų.

A. Išėjus į ankstyvą pensiją, turite tartis su darbovieta, kai kurių darboviečių sveikatos draudimas, primokant jums papildomai, jus draus. Arba jūs turite pasiimti privatų sveikatos draudimą.

Naudotasi „Social Security“ pranešimais.

draudimo dokumentų.

Po kelių mėnesių Čikagoje vyras gauna telefono sąskaitą kelių tūkstančių dolerių suma, jo pavardė ir vardas, adresas Arizonoje, ne jų namo, o kito netolimoje kaimynystėje esančio. Arizonos telefono bendrovė nenorėjo nieko girdėti, kad čia ne jo sąskaita, kad čia kieno kito, nes sąskaitoje jo vardas ir pavardė, jo „Social Security“ numeris. Reikalavo tuoju užmokėti didelę kelių tūkstančių dolerių sąskaitą. Ir šiam žmogui truko daug laiko, reikėjo daug pastangų, į šį reikalą turėjo įsikišti ne tik policija, bet ir FBI, kol išaiškino, kas tą sąskaitą atidarė ir tokia suma išskambino. Kaip matote, prasidėjo nuo mašinos pavogimo ir draudimo dokumentų praradimo, o žinias, rastas draudimo dokumente, vagis panaudojo savo reikalam. Ir dar nežinia, ar čia galas, ar dar kur nors daugiau tie vagys panaudos rastų dokumentų žinias, kad galėtų pasipelniti. Taigi būkime labai atsargūs, saugokime savo dokumentus, nes šiais laikais vagys domisi ne tik pinigais, bet ir asmeniniais dokumentais, kuriuos jie labai gudriai ir sėkmingai naudoja jus apiplėsti.

Birutė Jasaitienė

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. liepos mėn. 13 d.

7

TREJŲ IR TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTYS

A.†A.

AMŽINYBĖN IŠEJĘ MŪSŲ BRANGIEJI TEVELIAI

**ONA
TALLAT-KELPŠAITĖ
JURSKIENĖ**
1993 liepos 9 d.

**ALFONAS
JURSKIS**
1996 liepos 31 d.

Su skaudancia širdimi išsiilgę, jaučiame Jūsų šviesią dvasią mūsų tarpe. Tegul Amžinoji Šviesa Jums šviečia.

Už a.a. Onos ir Alfonso sielas šv. Mišios bus atnaujausamos Philadelphiaje, Kaune, Panevėžyje, Laukuvoje ir Kaliningraue.

Maloniai prašome gimines ir pažįstamus prisiminti savo maldose mūsų brangiuosius a.a. Tevelius.

Liūdintys: sūnūs Liūtas ir Zulis su šeimomis ir dukrė Snieguolė.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudekis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES
1-312-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

Grafinos Liautaud namuose, išeidiant į Lietuvą dr. Šarūnų Bernotų po šėdų mėn. stažuotės. Iš kairės: Dana Kaunienė, Noreen Jamieson, dr. Š. Bernotas ir Grafinė Liautaud.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Laura (Putriūtė) ir Edmund Lejins birželio 27 d. susilaukė pirmgimės dukrelės Ingridos Vilijos. Džiaugiasi nauja anūke seneliai Irena ir Algirdas Putriai, naujieji Lemonto gyventojai ir Mirza Lejins iš Leamington Kanados.

„Draugas“ primena, kad liepos 28 d., sekmadienį, visi keliai ir gatvės veda tik į vieną vietą – į mūsų dienraščio pobūvio gamtoje, kuris vyks tėvų marjonų sodelyje, Čikagoje.

A.a. Petro Abromaičio atminimui pagerbti, **Ona Abromaitienė**, Lemont IL, paaukojo „Draugui“ 100 dol. Laiško ištraukoje ji rašo: „Dėkoju Jums už įdomų ir plačią apimtį kultūringą „Draugą“. Ši šeima anksčiau neužmiršdavo dienraščio savo aukomis. Esame dėkingi velionio žmonai už skausmą rašytus, stiprinančius mūsų žodžius, prasmingą a.a. vyro atminties įamžinimą.“

x TRANSPAK praneša: „Per vasario mėn. pramonės produkcijos prekybos apimtį Lietuvoje sumažėjo net 9.8%, nes, brangstant maisto produktams, sumažėjo gyventojų galimybė įsigyti net būtiniausias prekes“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Pigiausi telefoniniai ryšiai su Lietuva. Pastovūs įkainiai 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę. Į Lietuvą – tik 85 centai už minutę. Galite skambinti bet kur už JAV ribų. Nereikia persiųsti iš vienos firmos į kitą. Naudojate specialų kodą. Jokių papildomų mėnesinių mokesčių. Kreipkitės lietuviškai pirmą ketv. 8 - 10 v.v. atstovybės telefonu 708-386-0556.

x Galia padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę ir vairavimo leidimą (DRIVER'S LICENSE). Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

x A.a. Arūno Baltrušaičio atminimui, Adelė Baltrušaitienė atsiuntė \$400 auką „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, padėti vargšantiems vaikams Lietuvoje. „Saulutė“ dėkoja už auką ir reiskia nuosirdžią užuojautą a.a. Arūno Baltrušaičio artimiesiems.

(sk)

Kas vakarą – nuo pirmadienio iki penktadienio – klausykites „Margučio II“ lietuviškos radijo programos. Pradžią lygiai 9 val. vak. iš stoties 1450 AM.

Ne tik čikagiečiai, bet ir tolimiausių pasaulio užkampų žmonės žino, kur yra Chicago Art institutas ir kokių meno turtų jame sukaupia. Ar galima įsivaizduoti įdomesnę vietą pokyliui, kaip šio instituto patalpos? Taigi kaip tik rugpjūčio 7 d., 6 val. vak., Chicago Art Institute patalpose Lithuanian Mercy Lift ruošia „Artimo meilės meno“ (argi gali būti kitas pavadinimas, kai vyksta toje vietoje?) pokylį, kurio pelnas skiriamas džiūvos vaistų parūpinimui ligoniams, ypač vaikams, Lietuvoje. Vietas užsisakyti galima jau dabar, skambinant vakarais tel. 708-442-8297.

Visi „krepšinio sirgaliai“ kviečiami pamatyti Lietuvos-Graikijos krepšinio rungtynes pirmadienį, liepos 15 d., 7 val. vak., Rosemont Horizon salėje. Bilietus galima užsisakyti per „Ticketmaster“ agentūrą, paskambinant (312) 559-1212.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, liepos 17 d., trečiadienį, 2 val. p.p., kalbės „Margučio II“ radijo valandėlės valdybos pirm., visuomeninė Marija Remienė, neseniai viešėjusi Lietuvoje. Ji pasidalins savo įspūdžiais. Visi maloniai kviečiami ir laukiami vėsinamoje ir svetingoje „Seklyčio“ salėje: įdomiai praleisite laiką, pabendrausite su pažįstamais, pasiklausysite žinių iš tėvynės. Po paskaitos bus bendri pietūs. Atvykite!

Julija Smilgienė (kairėje) ir Sofija Plėnienė, M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų remėjų valdybos pirmininkė ir vicepirmininkė.

Nuotr. Zigmo Degučio

x ŽEMĖ L PRODUCTIONS praneša, jog po ilgų ir sunkių derybų visos mūsų radijo laidos grąžinamos į seną, įprastinį, rytinį laiką. Nuo š.m. balandžio 29 d. klausykites mūsų laidų kasdien nuo 10 iki 11 v.v. per WNDZ radijo stotį 750 AM bangomis. Darbo dienomis siūlome informacinę STUDIJĄ R, šeštadieniais istorinę VERSMĘ, o sekmadieniais kultūrinę-pramoginę radijo laidą VAIRĄ. WNDZ dirba 5,000 vatų pajėgumu ir laisvai pasiekia Illinois, Indiana, Michigan bei Wisconsin lietuvių. Visais radijo reikalais, įskaitant komercinius skelbimus, mirties pranešimus bei organizacijų žinutes, kreipkitės adresu: **ŽEMĖ L PRODUCTIONS, LITHUANIAN NEWS RADIO 750, P.O. BOX 1161 OAK PARK, IL 60304**, o redakcijos tel. 708-386-0556. **ŽEMĖ L PRODUCTIONS** – vienintelis radijo informacinis tinklas aptarnaujantis išeiviją 7 dienas per savaitę. Pasiklausykite!

(sk)

Nuotaikinga vasaros šventė ir net toli važiuoti nereikia! Tai jau tikrai naujiena, nes paprastai visos išvykos rengiamos toli nuo Čikagos. Šv. Kazimiero vienuolyno sode, prie 67-tosios ir Washtenaw g. Čikagoje. Ši sekmadienį visi kviečiami pasivaikinti, pasilinksinti, laimėti labai vertingų dovanų ir savo dalyvavimu paremti Šv. Kazimiero kongregacijos seseles, kurios tikrai nusipelnusios visų padėkos bei paramos už savo artimo meilės ir švietimo darbus. Linksmybės prasidės 11:30 val. r. ir tęsis iki 5 val. popiet. Seseles pasirūpino, kad malonių užsiėmimų nepribruktų nei suaugusiems, nei vaikams (bus net atvežta įvairių gyvulių, kuriuos vaikai galės paglostyti). Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Vienas sėkmingiausių lėšų teikimo būdų mūsų šventėms ir įvairių labdaros organizacijų paramai yra laimėjimai. X tautinių šokių šventė taip pat neapsiejo be šio išbandyto metodo. Dovanų paskirstymas ir laimingųjų bilietų traukimas buvo liepos 5 d., susipažinimo vakare, Navy Pier, Chicago. Štai tie laimingieji: I dovana, 500 dol. laimėjo Zigmą Grybįnas, O. Fallon, IL; II – 300 dol. – Musonis iš Illinois; III – 200 dol. – S. Krikenis, Oak Lawn, IL, o 100 dol. laimėjo: Loretta Kynas, So. Pasadena, FL, V. Vytuvytis, Woodhaven, NY, Saulius Kuprys, Riverside, IL, Jonas Skladaitis, Philadelphia, PA ir Mrs. C. Campe, Newtown, CT.

Anatolijus Šlutas, Amerikos lietuvių radijo programos vedėjas, kartu su savo žmona, šios programos talkininke Sigita Tyliene, išvyko atostogoms į Kaliforniją, kur žada išbūti iki liepos vidurio. Dabar jo programos laidos yra girdimos kiekvieną sekmadienio rytą iš anksčiau įrašytos juostos.

Rugpjūčio 3 d.: 1. išmoksime du linksmus senus lietuvių piemenukų žaidimus; 2. klausysimės pasakojimų apie Lietuvos kunigaikštius, kad vaikai galėtų įsivaizduoti jų asmenybes, kiekvienas išsirinktų sau įdomiausią kunigaikštį ir sukurtų jo skulptūrą iš molio, gipso, medžiagos atitražų.

Rugpjūčio 10 d.: 1. žiūrėsime senovės Lietuvos pilių paveikslų ir konstruosime savas pilies iš popieriaus, gipso ir kitos medžiagos kunigaikščiams, kurių skulptūreles jau būsime sukūrę; 2. žaisime žaidimus, ugdančius dėmesį ir greitą reakciją, padedančius geriau pažinti vienas kitą.

x DĖMESIO VIDEO! APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklų mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidavta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

(sk)

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskienę, tel. 847-528-0773.

(sk)

VAIKŲ MUZIEJŲ KURS VAIKAI

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus parodyti sumanumą, išradingumą, fantaziją naujuose renginiuose Vaikų muziejuje. Čia nereikės sėdėti ir klausytis ilgų pasakojimų. Vaikų muziejus turi rodyti pasaulį vaikų akimis, vaikai turi jaustis jo šeimininkais ir kūrėjais. Čia jie galės patys dalintis žiniomis, atrasti daugybę jų laukiančių neįprastų žemių ir piešdami, lipdydami, konstruodami, žaisdami ir vaidindami suvokti savo ir savo tautos vietą pasaulyje.

Šiuo metu muziejuje kuriamas nauja programa, kurios pagrindinis tikslas – ugdyti vaikų kūrybiškumą skatinant juos dalyvauti muziejaus veikloje, domėtis savo tautos tradicijomis, kultūros ir meno vertybėmis, drąsinau fantazuoti ir pasitikėti vaizduote, geriau suvokti pasauliui aplink save. Kūrybos džiaugsmą vaikai turi pajusti anksčiau, nei pradės pasitikėti drąsiai fantazuoti apie tai, ko nežino net suaugę, dalyvaus savo vaizduotėje atkuriamose Lietuvos praeityje, taip labiau ją įsimindami, įvertindami. Dabar muziejus kviečia 5-12 metų vaikus į vasaros programą ciklą „Lietuvos istorija vaikų akimis“. Susitikimai vyks šeštadieniais, 10-12 val.:

Liepos 27 d.: 1. išmoksime įdomiai pristatyti naujoms programoms tautininkę Sigitą Tyliene, išvyko atostogoms į Kaliforniją, kur žada išbūti iki liepos vidurio. Dabar jo programos laidos yra girdimos kiekvieną sekmadienio rytą iš anksčiau įrašytos juostos.

2. žaisime žaidimus, mėgstamus vaikų visame pasaulyje; 3. piešime svarbiausius Lietuvos įvykius, kad mūsų piešiniai pasakotų Lietuvos istoriją kitiems vaikams.

Rugpjūčio 3 d.: 1. išmoksime du linksmus senus lietuvių piemenukų žaidimus;

2. klausysimės pasakojimų apie Lietuvos kunigaikštius, kad vaikai galėtų įsivaizduoti jų asmenybes, kiekvienas išsirinktų sau įdomiausią kunigaikštį ir sukurtų jo skulptūrą iš molio, gipso, medžiagos atitražų.

Rugpjūčio 10 d.: 1. žiūrėsime senovės Lietuvos pilių paveikslų ir konstruosime savas pilies iš popieriaus, gipso ir kitos medžiagos kunigaikščiams, kurių skulptūreles jau būsime sukūrę;

2. žaisime žaidimus, ugdančius dėmesį ir greitą reakciją, padedančius geriau pažinti vienas kitą.

Po pamokėlių bus surengta vaikų sukurto darbų paroda, jais bus papildoma Vaikų muziejaus ekspozicija. Kviečiame ir jaunos dvasios tėvelius, norinčius prisiminti vaikystę ir kūrybos džiaugsmą. Registruotis skambinkite į muziejų telefoną (312) 582-6500. Iki greito susitikimo!

Eglė Ivinskienė programos rengėja

x AMERICAN TRAVEL SERVICE nuo liepos 13 d. šeštadieniais bus uždaryti.

(sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems į Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2862. Visų rūšių paminklų, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

Nuotr. Jono Kuprio

ŠOKIŲ ŠVENTĖ PAS AMERIKIEČIUS

JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Alės Keželiienės pastangomis, apie šią X tautinių šokių šventę buvo informuota Čikagos spauda, radijas bei TV: „Chicago Tribune“ buvo išspausdintas pokalbis su A. Keželiene ir graži, didelė nuotrauka tautiška rūbais pasipuošusių šokėjų. Tame pačiame laikraštyje šventė buvo paminėta (listing) Čikagos miesto renginių programoje.

Šventė irgi buvo paminėta „Sun Times“ ir „New City“. „Daily Southtown“ įdėjo tautinių šokių šokėjų nuotrauką ir paminėjo šventę.

Net septynis kartus šventė buvo minima „Lerner Papers“. „Southwest Herald“ paminėjo Tautinių šokių šventę ir įdėjo taut. šokių nuotrauką bei pasikalbėjimą su A. Keželiene.

Antanas TV kanalas dalyvavo šventėje ir žiniose parodė ištraukas.

WNIB (klasikinės muzikos stotis) perdavė lietuviškas dainas, o WBEZ radijo perdavė pasikalbėjimą su A. Keželiene ir Darium Polikaitiu apie Tautinių šokių šventę.

Visa ši reklama tautinių šokių šventei buvo duodama nemokamai.

A. Šmulkštienė

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba (708) 425-7161.

(sk)

x A. L. Tautinės s-gos gegužinė sekmadienį, liepos 21 d. Ateitinių namų užuolyn. Pradžią vidurdienyje. Pietūs bus tiekiami apie 1:30 v. p.p. Bus linksmas ir malonus. Visi kviečiami, visi laukiami.

(sk)

x Pirmą kartą Amerikoje ir Čikagoje viešintis meno ansamblis „Ainiai“ iš Kauno (vadovas akt. P. Venslovas), pradijus Čikagos ir aplinkinių lietuvių liepos 21 d., sekmadienį „Ainių“ koncertas Lemonte, o 4 val. p.p. – Jaunimo centre Čikagoje.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimams. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x Dėmesio keliaujantiems į Lietuvą! Patikimas, sąžiningas žmogus gali jus pasitikti oro uoste ir pageidaujant, suteikti transportaciją Lietuvoje. Dėl informacijos skambinti: **Povilui Višinskui** nuo 9 v.v. iki 12 nakties Lietuvos laikų, tel. 011-370-2-75-20-27.

(sk)

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629

TEL: 312-585-9500

PAVASARIO VAJŲ UŽBAIGUS

„Kelias tolimas, bet mielas“, sako „Pajūrio daina“. Kelias dar tolimas iki milijono Draugo fonde. Sekmingai „nuojus“ jo dalį – užbaigus pavasario vajų, malonu žvilgtelėti atgal ir pasidžiaugti, kartu su Draugo fondo garbės nariais, nariais ir remėjais, vajuos atneštų per 70,000 dolerių derliumi, su milijono antroje pusėje jau suteiktais 28,000 dolerių, su dienraščio „Draugo“ paramai iš viso išmokėtais 102,000 dolerių.

Didelė padėka už tai priklauso visiems, kurie per beveik trejus metus, per tuos dešimtį vajų, nešė ir nešė didesnius ar mažesnius indėlius į Draugo fondą, kol pasiekėme pusę milijono. Nemažesnė padėka laukia tų, kurie per ateinančius vajuos, ar be jų, toliau augins Draugo fondą iki milijoninio kapitalo.

Ši vasara palikta be specifinio vajuos, tačiau vasaros įnašai, kaip tie vasaros drugeliai, jau pasiekė Draugo fondą. Jiems didelis ačiū. „Vasaros drugelių“ su įnašais į Draugo fondą lauksime ir toliau. Draugo fondas atostogų neturi. Jo raštinė bus atidara, nors ir ne kiekvieną dieną.

Po vasaros poilsio visus mielus „Draugo“ skaitytojus vėl pakviesime į rudens derliaus vajų.

Pavasario „Matching Fund“ įnašai

Su 200 dolerių:

Regina ir Bronius Latožos, garbės nariai, iš viso 1,000 dol. Westmont, IL.

Dr. Ferdinandas Kaunas, garbės narys, iš viso 1,600 dol., Westchester, IL.

Jonas ir Ona Gradinskai, garbės nariai, iš viso 1,200 dol., Chicago, IL.

Dr. Vytautas Bieliauskas, iš viso 650 dol., Cincinnati, OH.

Gertrude ir Romas Šatas, iš viso 850 dol., Sunny Hills, FL.

Antanas ir Ona Juodvalkiai,

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, invalidams vaikams, bei daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje: Donald M. Petkus \$100, Nijolė Kersnauskaitė \$20, Jūratė ir Peter Fisher \$120, Clevelando vyr. skaučiai „Židiny“ per Liudą Apanius \$240 tęsia metinę paramą našlaičiams, Alma Ericson \$50 a.a. Arūno Baltrušaičio atminimui. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. (847) 537-7949 arba (847) 541-3702. TAX ID #36-3003339.

(sk)

iš viso 600 dol., Burbank, IL. Severinas ir Lucija Krutuliai, iš viso 400 dol., Darien, IL. Teodoras Mitkus, Chicago, IL.

Kiti pavasario įnašai

Su 100 dolerių:

Marija ir Jonas Šimonis (125 dol.), iš viso 200 dol., Santa Barbara, CA.

Brigita Tamošiūnas, iš viso 200 dol., St. Pete Beach, FL.

Antanas ir Leokadija Kašubai, iš viso 200 dol., St. Petersburg, FL.

Vasaros įnašai

Su 1,000 dolerių:

Vanda Prunskienė, garbės narė, a.a. vyro chemiko Jono Prunskio atminimui, iš viso 4,000 dol., Oak Lawn, IL.

Su 200 dolerių: Romas ir Angelė Nelsai, garbės nariai, iš viso 1,000 dol., Fullerton, CA.

Su 100 dolerių: Renius Dičius, Woodstock, IL. Jonas ir Juzė Daugėlos, iš viso 300 dol., Ormond Beach, FL.

Visiems nuosirdžiai dėkojame.

Fondo išdinininkas

IŠ ARTI IR TOLI

APDOVANOTAS GEDIMINO ORDINU

Aktorius Vitalis Žukauskas, Woodhaven, NY, šiomis dienomis gavo iš Lietuvos Respublikos prezidento kanceliarijos vadovo kanclerio Andriaus Meškauskio telegramą, pranešančią, kad Valstybės dienos proga (liepos 6 d.) jis yra apdovanotas „Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino“ ordinu.

SUSILAUKĖ NAUJAGIMIO

Rasa ir Linas Veselkai birželio 30 d. susilaukė sūnelio, kuriam duoti vardai Šarūnas, Kazimieras, Jonas.

Be tėvų, naujagimiui džiaugiasi motutė Aldona Veselkienė, seneliai Bronius ir Juzė Krokai (penktą vaikaitį), dėdė Jonas Veselka, teta Teodora Čipkienė, tetos Ramunė, Jūratė, Danutė ir Rasa. O ypač nauju pusbroliu džiaugiasi Rasa, Gintautas ir Gaja Krokai-Stirbina ir Saulius Augustinas Gėtas, taip pat pusbrolis Darius.

Linas ir Rasa, o dabar ir Šarūnas, Veselkai kuriasi Kanadoje, netoli Ganonoque miestelio, prie tūkstantio salų vietovės. Sodyba prie ežero ir aukšto kalno, kurį pavadino Rambynu. Kitapus – kelio – Pikūnų žemė, miškas ir ežeras.

(sk)

Advokatas Vytas Misiulis
79 W. Monroe, Suite 1300,
Chicago IL 60603
IMIGRACIJOS KLAUSIMAI
Vizos pratęsimo, „žalios kortelės“ gavimo, ir t.t. Konsultuoja ir padeda sutvarkyti dokumentus. Valandos pagal susitarimą.
(312) 775-5752

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeco muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytis Lietuvosninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-294-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą